

స్వరాజ్యదిన మహోత్సవము.

Wanted Agents
ALL OVER INDIA.

Encourage Swadeshi Industries BY Buying Swadeshi Goods

ANDHRA KNITTING FACTORY,
220, China Bazaar Street, Madras.

 Socks and Stockings in different colors and sizes can be had at moderate rates.

Trial orders Solicited.

దేశ సంరక్షక బలము

అలహాబాదు నాయకులు.

కలకత్తా నుండి ఎస్. కె. మల్లిఖార్జున పయోనీరు ప్రతీక కిలుల వ్రాయుచున్నారు:—

దేశ సంరక్షక బలము నెడ అలహాబాదు ప్రజానాయకుల వైఖరి వర్తమానమున చర్చయందున్నది. సేనలకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములు ప్రజలకు నిచ్చియుండక పోవుటచే సంరక్షక బలగవృద్ధి కంతరాయము కలిగినదని ప్రజలు గారని యున్నారు. ఈ యంశము సువ్యక్తమే గాని యొక విషయ మాలోచింపవలసి యున్నది. ఇంగ్లాండులో టెరిటోరియలు సేనను నెలకొల్పినపుడు వివాదాంతము లేన్నటిను చక్క బరుపవలసి యుండెను. అట్టియెడ ప్రత్యేక సంఘములు బయలు దేరి ప్రజలకును, ఉద్యోగులకును మధ్యనర్తనయ్యెడి, కఠిన హాసములను పరిష్కరించుచున్నవి.

దేశరక్షణ సేనాసంబంధమున పునర్విచారణ జరుగ వలసిన యంశము లుండవచ్చును. ఇట్టి తరి మనవిధి యెద్ది? సం రక్షణ సైన్యవ్యయముతో సంబంధమును కడలుకొనక ఇం గ్లాండులోని వైని వివరింపబడిన సమాజములవలె, వివాదాంత ముల నధికారులకు విపులముగ విన్నవించ వలయును. వంగ రాష్ట్ర వైద్యవిషయమునగూడ అధికారులతో మేము భిన్నా భిప్రాయములయె యుంటిమి, కాని వైద్యముల గూర్చుట నాపి నేయక, వివాదాంతముల నధికారులకు తెలియజేసి తగు ప్రతి కార మొనర్పవలసినదని వారిని ప్రార్థించియుంటిమి.

ఇండియా స్వీ సేనాని మా నూచనముల నుదారభావ మున పరిశీలించెను. రోజులు ప్రభువు స్వయముగ, శక్తివం చనలేక మాకు తోడ్పడెను. కష్టముల కొద్ది, వైద్యశిక్షణము నందుటయె, సిపాయి కుచితముని గ్రహించినవై మా వైద్యము లుత్సాహమును సూచించి తమ స్థితిగతులకును తృప్తి నొంది యున్నవి. ఈ స్వాధీనతాగ్రహము కృత్రిమము గాదనుటకు, నా నాటి కల్పిస్తూ నొందుచున్న మా సేనల సంఖ్యయే నిదర్శనము. యువకు లనిష్ఠాంధముగ, సంతసమున వైద్యములో జేరుచు న్నారు. రణరంగమునకు పోవలసియుండునని భయమంది వై ద్యమున జేరకుండిరా యువకొనిన, మాయువకుల యెద్దనుండి వచ్చిన లేఖ లీసందియమునగూడ నివారించు చున్నవి. యుద్ధ సేనకు పోవలసినదని తమకు తర్రై వై నదనియు, యుద్ధమునకు బోవుటకంటె నుత్సాహాతరమగునది తమకెద్దియు లేదనియు విరుద్ధావాయుచున్నారు.

మదరాసు దొరతనమువారి చర్యలన సంయుక్తరా ష్ట్రములలోనియువకులు కోపోద్దీప్తితులయి యుండిరియు, వీరల వైద్యముల జేరుడని ప్రోత్సహించిన ప్రయోజనము లేదనియు ప్రజానాయకు లని యున్నారు. కాని నాయభి ప్రాయమును ఒట్టి యిట్టితరుణముననే ప్రజానాయకుల సహాయ సత్వవశ్యము. వీరట్టితరుణ తమ పలుకుబడిని వినియో గించి పనిచేయవలయును. నిర్భయములై చరించుచుండిన సైన్య గారి భుజాలెసె వెనుదియుచున్నారు! వెనుదియుట కిది యుచి తమకు సమయమా? మంచిని చెడ్డయని వాదించి ప్రజలను నమ్మింపజేయ సమర్థులు లేకపోలేదు. కాని యిట్టివారల యువదేశములను విధలము లొనర్చుట మన నాయకుల విధి. హిందూదేశ సంరక్షక బలము తాత్కాలికపయోగమేగాక, సామ్రాజ్యావశ్యకతలకు స్థిరమగు సహాధియని సైన్యగారు సందేహింపరు. ఇట్టి సేనలవలన హిందూదేశమునకు శ్రేయ మొనగూడును. మహాసామ్రాజ్య భాగమును హిందూదేశమును దృష్టిపథమున నిడుకొని యాలోచించిన, నీ సేనల యునికి మరింత శ్రేయస్కరమని వారు తలంపక తప్పదు. అట్టిసంగతి లో, తాత్కాలికముగ గలిగిన యాగ్రహము మూలమున నీ వైద్యనిర్మాణ ముపేక్షించుట వారి కుచితమా?

స్థితిగతులను విపులముగ బోధించి, ప్రజల విశ్వాస మును మార్గిని, వారిలకు మార్గదర్శకుడగుటయే నాయకు నకు విధి. ప్రజల తేమాతిశయమునకే తన జీవితమును ధార నొసిన నాయ డిక్కలమున నెట్టి నిష్ఠుర వాక్యములకై నను ఎట్టి కార్యణ్యమునకై నను నెడిబట్టుటకు సంసిద్ధుడై యుండ వలెను. వర్తమాన కాలతత్వ యుట్టిది. సామ్రాజ్యమును ముష్టన నుండి తొలగింపవలయునను నాశయము నిపుడు నాయకులు ప్రజలకు నూరి పోయవలయును. ఈ తీరున సుపర్యసింప చుంటిని గాన, మనకు చెందవలసి యుండిన హక్కుల నేమరు చుంటిని భావింపరాదు. మన స్వాతంత్ర్యముల మనకు ప్రసా దింపక పోయినను నష్టములేదు. మన సామ్రాజ్యము రాజకీయ రీత్యా ఉచ్చదశయందుండుట నన్ను సంపూర్ణ నొనర్చును. నూతన శక మారంభ మగుచున్నది. సామ్రాజ్యావశ్యకతల కెంత ఖడ్గదిన మనదేశీయు లంతకు పదిరెట్లు లాభ మొందుదురు.

మా లండను లేఖ

(సెంటు నిహాలు సింగుగారు)

గత మాసపు 18-వ తేదీ వరకు శత్రువిమానములు లం డను నగరమువై దాడి వెడలినవి. నాటినుండియు, ఎచ్చట జూచిన, నీ ముట్టడి ముచ్చటలే వివరమగుచున్నవి. ఖరంకుల ధ్వని ప్రభువుమున చెవిని పోకగన, మందుగుండు యంత్రాలయములయందు ఖరంగిమందును మచ్చు జూచుచుండిన శబ్ద మనుకొని, నావ్రాతను మానవైతిని గాని గుండ్ర చప్పు డెంత కాలమునకును తగ్గనందున, కారణ మారయ నా వ్రాతను గట్టి పెట్టితిని.

జనపుటా త్రిడి.

ఇట్టి తరుణములను దాకసమువంక జూచుట సహజ మై పోయినది. ఎంత పారజూచినను కొంత కాలమువరకు నా కెద్దియు గానరాదయ్యెను. ఎండ తీక్షణముగ నుండెను. ఆకాసము వంక నట్లే పారజూచుచు నిలిచియుండిన కొంతకాలమున కొక తెల్లని మేఘమువలె నగపడెను. అది శిఖ్రుగమము గలిగి యుండకపోయినట్లెడల, శత్రువిమానములగ్రహించుట సాధ్య ము. ఇట్లునిదానించుచుండనింతలో మరియొక శత్రువిమాన మా కసమున గన్నట్లేను. గగనమున చరించుచుండిన శత్రువి మానముల వైన అగ్నిగోళములు నేలనుండి రువ్వబడెను. గోళ ములు శత్రువిమానములకు దగిలి, యది నేలగులునని యంద రూహించిరిగాని యట్లు జరుగలేదు. దృష్టిపథమున నున్నంత కాల మేవిమానమునకుగాని నష్టము గలుగలేదు. దాడిచచ్చిన పడువైదు శత్రువిమానములలో నొకటియైన నేలగులిన దని ఎవరును నిర్ధారణగ చెప్పజాలరు.

కనుచూపు మేరవరకు, వైకత్తుకొనిన మొగములతో, అగ్నిగోళములు ప్రేలుట వలన వెడలిన పొగను తమ మిత్రు లకు జూపుచుండిన స్త్రీలు పురుషులు బాలబాలికలే గాన వచ్చిరి. వీరి కంతస్వరమున వణకుగాని భయమాచనము గాని కానరాదయ్యెను. గగనమార్గమున విమానముల పండువు లగు చుండ జూచుటకు వచ్చిరా యున్న ట్టిజనసమూహ మాహింప జేయును. కార్యాలయములు, యంత్రశాలలు మున్నగు వాటి లో పనిచేయు స్త్రీపురుషులు విమానముల స్పష్టముగ జూచు నిమిత్త, మిండ్ల కప్పులవై కెక్కిరిసి నామిత్రు డొకడు తెలియ జేసెను. వింతను జూడవలయు నన్న యాసక్తి వారల నీతిరున ప్రేరేపించి, ప్రాణభయము నేరుజేసెను.

విమానములు వెడలిపోయిన పిమ్మట, అవి బాంబుల వేసి నష్ట మొనరించిన స్థానమునకు బోయితిని. సంగతిసందర్భ ముల గనుగొన కుతూహలయై వచ్చిన స్త్రీ పురుషులతో మార్గములు క్రిక్కిరిసియుండెను. తత్కారణమున ఆ సంఖ్యాక ములుగ వచ్చుచుండిన బండ్లు మోటారుబండ్లకు మార్గము దొర కుట యర్జుటమయ్యెను. ఎచ్చటజూచిన బొక్కి కిటికీలునా, కిటికీలనుండి జారిపడి జగజగలాడు అద్భుతమెంత కుప్పలును కానరాజొచ్చెను. విమానపుదాడియందు గాయపడిన వారి నదివరకే వైద్యశాలకు గొంపోయిరిగాని అప్పడప్పుడు నాన్ర కక్రన నుండి వైద్యసహాయపు సంఘపు మోటారు నడచు చుండుట గోచరించెను. గుండ్రముక్కులు గచ్చుచట్టలలో చిక్కుకొని, వాటిని తమ కత్తులతో నూడ జెరుకుచుండిన బాంబర గుంపుల నేకములు గానవచ్చినవి.

గాయపడిన భారతీయుడు.

ఈదాడియందు గాయపడిన భారతీయు డొకనినుండి మరునాడు నాకొక లేఖచేరెను. ఈతడు అచ్చునగూర్చు చుండగ బాంబు పడి త న్మాటల మున నీతడు గాయ పడెను. లండను నగరమందలి భారతీయుల నెవ్వర నతడెరుగ డట. నానిలాసము తెలియదట. అద్భుతవశమున తనయుత్తర మునన్ను చేరుకొనవచ్చునని తలంచి యాతడునాపేర నీకార్డు వ్రాసెను.

ఉత్తరమందినవెంట నే, నే నతడున్న వైద్యశాలకు బోయితిని. దట్టమగు గాయములు తగిలినవి. కాని ఆకుగున నుండి తన్నెక్కో తుపాతో గాల్చిరిని యీతని యూహ. విమానములు బాంబులు వేసినవనియు ఒకబాంబు తానుపనిచే యుచుండిన యింటిపైబడి, తద్వారా తాను గాయపడితి నని యు, మున్నగు వృత్తాంతము నీతడు విశ్వసించెను. బాంబు చప్పుడు వినినతోడనే, దైర్యవంతుడు గాన నీతడు తక్షణమే క్రిందకుపరుసిడెను. గాని క్రిందకువచ్చినతోడనే మూర్ఛా వృద్ధమై, నీతడువైద్యశాలకు తీసికొని పోబడెను. ఇచట నీతనికి రాజోపచారము జరుగుచున్నది. తనజన్మపుధ్యమున నీ తడిట్టి సవర్య ననుభవించెనా యని మాత్రము సందేహమగు చున్నది.

ఈముట్టడివలన జగ్గుల లన ప్రజలకుగోతపుట్టినది. వృ ద్ధయదారుణమగు శిశువుల యాక్రందనధ్వనులచే వైద్యశాలలు మారుమోగుచున్నవి. వైద్యశాలావాత్సలలో దిరుగుచు కొన్నిటియందు, నరసిగడ్డములతో, నున్న నిశరములచే నొప్పును, జగ్గుల క్రూర్యములన గుండుచుండిన మురుషుల సెందగనొ చూచితిని. స్త్రీల నేకముగ చనిపోయిరి. గాయపడినవారి సంఖ్య విశేషము. ఇప్పటివరకు 104 రు చనిపోయినయు, 428 రు గాయపడినయు తెలియవచ్చు చున్నది.

దారుణమగు మరణములు

వైమానిక దాడియందు మృత్యు నొందిన 15 శిశువు లా కచో పూడ్చబడిరి. చిన్నచిన్నముక్కులు కొన్ని కేసాక వెట్టె యందుండ యానెట్లెగూడ నిచటనే పూడ్చబడెను. ఈమనుక తనరివో తెలియకున్నది. ఇచట గుంపు గూడిన స్త్రీపురుషుల యెడ శోకముమా దీర్ఘవించి, మాపరమముల కలగ జేయును. నష్టమందిన తలిదండ్రులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేయు చు శ్రీచక్రవర్తిసంక్షేప మంపియుండెను. విమానముల దాడిముల మున నష్టము కలిగిన ప్రదేశముల శ్రీవారు స్వయముగ జూడ బోయిరి.

ప్రతీకారము

ఎవరితోడ ముచ్చటించినను ప్రతీకార మను వచనము తప్పక వివరమగు. ధనికులు పేదలను వివక్షిత లేక ప్రతివారు ను జర్మకుల శిక్షింపవలసినదని కోరుచున్నారు. మిత్రు ల విమానము లేయే జగ్గుల పట్టణముల వై బాంబుల గురిపింప వీలున్నుకో యా పట్టణముల వివరించు ప్రకటనములు జరుగుచున్నవి. జర్మకులవై విమానముల బంపుట యావశ్యకమనియు, నిల్లు వారల తలపడుట రక్షణ సాధనమనియు, పగదీర్చుకొనుటమిత్రమునీరివై విమానముల పంప గూడదనియు, కొందరు వాదించుచున్నారు. అంగ్లేయు లకింత యాగ్రహముకలిగి, జర్మకులనర్మించిన నసహ్యముకలిగి నను, శిశుహత్యయనిన వారొప్పుకొనరు. జర్మకులవలె శిశుహత్య కొడిగట్టుకొన నిచ్చయింపరు. విమానముల దాడివలన నొక కోర్కె బయలుపడెనది. విమానములు దాడి వచ్చుచున్నవని ప్రజలకు చెప్పిగటల వాయించియు, నూలల వేయించియు, తెలియజేయ వలసినదని ప్రజలు పట్టుబట్టి యున్నారు. ఉద్యోగు లీతీరున ప్రజలను హెచ్చరించిన వారిండ్లలో శరణు జొచ్చుట కవకాశముండునని ప్రజలవాదము. విమానపు ముట్ట డులు జరుగునని తెలిచినపుడు సర్వసాధారణముగ నవి జరుగ కుండుటచేత తాము హెచ్చరిక మొనరినను ప్రయోజనము లే దనియు అధికారు లనుచున్నారు. ఈవిషయమై అందోళన మింకను జరుగుచున్నది.

మరికొన్ని విమానములు కావలెను.

ఏనష్టములను లేక శత్రువిమానములు తెప్పించుకొని పారిపోయిన. తత్కారణమున నాంగ్లేయులు కోపించియు న్నారు. విమానరక్షణమును గూర్చి చర్చలు జరుపుచున్నారు. వ్యవస్థాగాంభీర్యత నిధికారులు గ్రహింపలేదనియు, విమానదళ పునివిధకాళల కేంద్రీకరించి, విమాననిర్మాణకార్య క్రమము నుపక్రమింప లేక పోయి రనియు ప్రజలు నిందజేయుచున్నారు. కొన్నిమానముల క్రిందటనైన విన్వేష్టన చెర్చిలుగారిని విమాన శాఖాధికారుల సందర్శి యుండిన, నిట్టి యిట్లుండు లుండక పోయెడినని చెప్పు సాక్షితు లనుచున్నారు. చెర్చిలుగారు వైమాన శాఖాధ్యక్షులుగ నేమింపబడినని యిదివరలో పత్రి కలు ప్రచురించినవి గాని వా గా పదవికి నియోగింపబడలేదు. రణరంగమునందలి విమానదళములను బలపీన మొనర్చు వీలు లేదని దొరతనమువారు పక్షమున వెలువరింప ప్రచులావక్య ముల నెగతాళిజేసిరి. ఆమెరికావారు తమ విమానదళముల నతి శీఘ్రముగ విరివియొనర్చురని తెలిసి కొంద గానందము నొందిరి.

ఫుషింగు సేనాని ఇంగ్లాండున విశేష కాలము నిలు వక, శిశువు యుద్ధాంగమునకు పోయెను. విందులు మున్నగు వాటితో కాలమును క్రయపరుపక తమకు స్వకార్యదురంధరు డై చరించుచున్నారు.

అంగ్లామికోషద్రవ మింకను ప్రజల చునోపింపుల తా డవ మాకుచున్నది. ఇటీవల ప్రచురింపబడిన ఓడలవృత్తు జాబితాలు రెండు సంవత్సరములకు నున్నవి. జూను నెల 20 వ తేదీని నీగిన ప్రకటనమున విధలములకు ముట్టడింపుల సంఖ్య కృద్ధియైంట్లు గానవచ్చుచున్నది.

అంతిగ్రామికోషద్రవములను గూర్చి వ్యవహారము నడుప పరారునా నొక ప్రత్యేకశాఖను నెలకొల్పిరి. తావాదశముల లో నిటీవల జరిగిన మార్పులన్ని పర్యవసించునో, తెలిసికొను వరకును ఇట్టి డిసార్డుమెం టీదేశమున నెలకొల్పబడదు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం. జూలై నెల 21-వ తేది

శనివారము

అధినివేశ రాజ్యములు:

భారతీయ సమస్య

సామ్రాజ్యసంగ్రామ సభ్యులకు, అధినివేశ రాజ్యములలో హైందవుల ప్రవాసమును గూర్చి, భారతీయ ప్రతినిధు లొసగిన నివేదికము ప్రచురింప బడినది. భారతీయ ప్రతినిధులని ప్రమాదవశమున బెర్లిన్ లోను, వీరు భారతీయ తెచ్చుకొనిన సభ్యులు గారు, అందుచే భారతీయుల వాదాలను తృప్తికరముగను, నిష్పక్షపాతియును నివేదించుటకు భారతీయులనుండి వీరి కెట్టి యాదేశమును లేదు. వీరు దొరికినమువారిచే నియమింపబడిన సభ్యులు. అట్టి నియామకమున కయినను, ప్రజల సలహాను వైకొనలేదు. సామ్రాజ్య సంగ్రామ సభకు హిందూ దేశ సభ్యుల కీ విషయమై నాయము జేయుటకు బాకబడిన శాస్త్రజ్ఞులు మాన్యు బాంకు ఏ సి. యస్. గారు, వీరికి హైందవా శయముల యెడగల సానుభూతి యనుభవైకవేద్యమే. అందుచే ఇందువిషయమై ప్రచురింపబడిన నివేదికము హైందవుల కోరికలను వెల్లడిజేయక పోవుటలో నాశ్చర్య మెదియును లేదు. వలసరాజ్యములవారి కెక్కడ అగ్రహము వచ్చునోయని జంకుచూ, భారతీయులు చెప్పు ఆక్షేపణలు కొన్ని అతిశయోక్తులనియు, మరికొన్ని వలసరాజ్యముల వారి కష్టములగుత్తెగుక చేయబడినవనియు, వలస రాజ్యములలో భారతీయులు పడుచున్న కడగండ్లు గొన్ని వారి యజ్ఞానముచేత జనించిన వనియు, భారతీయులయెడ వలసరాజ్యములవారి నడవడిలో జనులనుకొనసంత ఘోరమెదియును గాన్పించుదనియు, ఆయినను కొన్ని స్వతంత్రములను భారతీయులకు ప్రసాదించుట సామ్రాజ్యైక్యమున కవసరమనియు, ఊమాపణతోగూడిన వాక్యములతో నివేదికము తయారుచేయబడినది. భారతీయుల యాశ్చర్యకారవము నిలుపుటకు, మన దేశీయులకు వలసరాజ్యములలో నెట్టి యిబ్బందులు గలవో, యట్టి కష్టములకు వలసరాజ్యముల వారు లోనయియుండుట యత్యవసరమను ప్రధాన సూత్రమును భారతీయులు దేశీయమహాజనసభయందును, తదితర సమావేశములయందును, ఐకకంఠ్యముగ నివేదించినారు. మహాద్విగాంధీ తన జీవితమంతయు నీ సమస్యను పరిష్కరించుటకై భారపోసినాడు. ఆంగ్ల దేశీయులగు పోలకు, రిచ్-టీ, కాలనుబాచ్ గార్లు కారాగృహమును సయితము నిర్లక్ష్యముజేసి, స్వార్థత్యాగముజేసిన దిండుకొరికే గదా? ఇట్టి నిరంతరరాండోళనసారంశ మెద్దియో కనుగొని, సామ్రాజ్యసభలో నివేదింపక, తమ స్వంత యుద్దేశముల నీ సభ్యులు వెల్లడిజేయుటచే అధినివేశ రాజ్యములవారిని భ్రమపెట్టినారని చెప్పవచ్చును. హైందవాశయము లివి గావనియు సామ్రాజ్య పౌరులగు భారతీయులకు వలసరాజ్యములలో సరిసమానమగు నుచితస్థాన మొసగవలయునని, లేనిచో భారతీయు లెట్టి యిబ్బందులకు లోనగుచున్నారో వలసరాజ్యములవారు గూడ హిందూదేశమున నెట్టి యిబ్బందులకు లోనగుట న్యాయమనియు, హైందవులు వెంటనే తెలియ

పరచుట సమంజసము. వలసరాజ్యములవారు వి. సి. యస్. పరీక్షలో జయముంది, మన జిల్లాలను పరిపాలింపవచ్చును. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరులు పదవిని బడసి, హైందవులపై యధికారమును వహించుటయే గాక, వీరి యాశయములకు వ్యతిరేకముగ గూడ బని చేయవచ్చును, కాని హైందవులు వలసరాజ్యములలో నడుగిడుటకైనను అష్టతలేదు. ఇట్టి యసమాన సంబంధ శాంధవ్యము శాశ్వతముగ నుండవలసినదనియే నా యీ సభ్యుల యుద్దేశము? ఆంగ్లప్రజల దృక్పథము మారినదనియు, దాని ననుసరించి భారతీయులయెడ, వలసరాజ్య ప్రతినిధులుగూడ తమ దృక్పథమును మార్చుకొన్నార మనియు నుడుపు నట్టి యనుకూల దిశములో, భారతీయ సమస్యనుగూర్చి, యున్న నన్నటుల, నివేదించినచో, ఈ సభ్యుల గొంచుకున కెట్టికోటు వాటిల్లును? నివేదికమును కొంత పరిశీలించి చూచెదము.

వలసరాజ్యము లన్నిటిలోను ఆసియాఖండ వాసులను, అందు ప్రధానముగ భారతీయుల నడుగిడకుండ జేయవలయునను ప్రయత్నములు గాన్పించుచున్నవి. అట్టియత్నములు వేర్వేరు రూపముల దాల్చినవి. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు దేశములలోని కేతెంచువారికి, విద్యావిషయక శోధన యెదుర్కొనుచున్నది. కన్నడా దేశములోను దక్షిణాఫ్రికా దేశములోను, నివాసమున కయోగ్యులయినవారిలో ఆసియా ఖండవాసులను నిరూపించిరి. కాని, కన్నడాలో విచిత్రమయిన యొక నిర్బంధము జెట్టినారు. ఆనిర్బంధమును తిన్నగ పరిశీలించనివారి కందు వికలితమెదియును గాన్పించదు. కన్నడాలో ప్రవేశించు వారందరును తమ దేశమునుండి బయలుదేరినది మొదలు, గమ్యస్థానమును జేరువరకు, నొక్క నొకపైనే ప్రయాణము జేయవలయును. ఇ దెప్పుడును సంభవయోగ్యముకాదు. ఏలయన, హిందూ దేశమునుండి కనెడాకు సరాసరిగ వెడలుటకు నొకాసాకర్యము లేదు. మధ్య జపానుదేశములో నాగి తీరవలయును. కన్నడావారి చాతుర్యము ప్రశంసార్హము. పంజాబు దేశమునుండి వెడలిన పంజాబువాస్తవ్యు లీకారణము చేతనేగదా, కన్నడామొడ్డున జేరినను బలవంతముగ కొమగటామారూలో బంపి వేయబడిరి. ఈ నియమము ప్రాచీన కాలమునవైతిక శోధనలగావించు పద్ధతిని జ్ఞాపకము జేయుచున్నది. సత్యము నిర్ధారణజేయవలసినపుడు, అగ్నిలో దుమికి యొడలు దగ్ధముగాకుండ బయటకు సురక్షితముగ వెడలినవాడు సత్యవంతు డనియు, పర్వతాగ్రముపైనుండి క్రిందికి దెబ్బ తగులకుండ దొరలగలిగినవాడు మతవివాదలలో గెలు పొందినవాడనియు, యనుకొనినరీతినే, కనడావారి నియమ ప్రకారము యేక నొకలో ప్రయాణము చేయగలిగినవాడు పరిశుద్ధుడనియు, నొకలమార్చిన వాడపవిత్రుడనియు తేలుచున్నది. ఈ విభేదన్యాయమును, స్థూలమతులు గ్రహించలేకున్నారు. హిందూదేశసభ్యు లేమయిన గ్రహించలేమో! కన్నడా కేతెంచు హైందవులకు ప్రతివారికిని ఆరు వందలరూప్యములకు తక్కువ గాకుండ నుండవలయును. ఆసియావారిలో జపానీయుల కీ నిర్బంధములు వర్తించవు. పారిశ్రామికజాతివారు జపాను దేశమునుండి వత్సరమునకు నాలుగువందల మంది రావచ్చును. ప్రస్తుతసమయమున జపానుదేశీయులు కన్నడాలో స్థిరవాస మేర్పరచుకొనినవారు వేసవేలు గలరు. సామ్రాజ్యాంతర్యాగముగ హిందూ దేశమునకన్న, పరరాజ్యముగ జపానుకు హక్కుల నెక్కుడుగ ప్రసాదించుటకు కారణ మేమైయుండును? కారణము చదువరు లూహించుకొనవచ్చును.

ఇందును గూర్చి యంత్యమున నూచించెదము. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండులో ఆంగ్ల భాష యందుపరిశ్రమ గలిగియున్న గాని నడుగిడుటకు విలులేదు. ఆంగ్లేయ భాషలో పూర్ణమగు ఫజ్జ యున్నను, యూరపు భాషలలో నేదేవి మరియొక భాషలో జ్ఞానము లేదని భారతీయులను ఆస్ట్రేలియాలో బహిష్కరింప వచ్చును. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండులోని హైందవులు తమ భార్యాపుత్రులను దీసికొనిపోవుటకు విలులేదు. కన్నడాలో, ఏకనాక్కాప్రయాణ నియమముచే భారతీయీలు ప్రవేశించుటకు నలనుపడదు. కాని జపానీయులు తమ కుటుంబములనే గాక, కుటుంబములలో నూడు సేవకులగూడ దీసికొని పోవచ్చును. భారతీయులు కుటుంబసౌఖ్యము లేకపోవుటచే, సహజముగ పడు కడగండ్లు వర్ణనాతీతము. హిందవులకు కుటుంబమే పవిత్రస్థానము. భార్య, పుత్రులతో నుడు సబంధము ఆధ్యాత్మికము. ఈ పవిత్రబంధమును పాశ్చాత్యులు గ్రహింపలేక పోవచ్చును. భార్యా పుత్ర వియోగమును భరించుట భారతీయులకు మహాధ్వము. ఇట్టి పవిత్రబంధమును గూర్చి హైందవ ప్రతినిధు లిటుల వ్రాసిరి. “హిందూ దేశమున ఇట్టి యిబ్బంది విషయమై, గోరంజిలు కొండంతలు చేయబడినవి. పనిచాటుచేయు సిక్కుజాతివారిలో పది పంద్రెండు మంది తప్ప మిగిలినవారు తమ భార్యల దెచ్చి కొనుట కిచ్చగింపరు. అటుల తెచ్చుటకు ప్రోత్సాహము గలిగించినది రాజకీయరాండోళనపరులయి యుండవచ్చును. ఎటులైనను కొంత జాలిగలిగింపవలయునని వీరి యుద్దేశము. అట్టియుద్దేశము కొంత వరకు కొనసాగినది. కాని ధనాధీనము కొరకయి ప్రపంచమంతయు దిరుగు సిక్కుజాతి సామాన్యుడు, అక్కరమాలిన భార్యనుంచుకొని యిబ్బంది పడుట కంగీకరింపడు.” ఈ వాక్యములు భారతదేశీయులను గుర్తెగినవారినుండి వెలువడినవేనా? ఇట్టి వీరు భారతదేశ ప్రతినిధు లనుటలో నెట్టి స్వార్థస్యముగలదో యూహించుకొనవచ్చును. నివాసము నకుగాక దర్శనార్థమే తెంచువారు ప్రసిద్ధపురుషులయినయెడల, వారికి అంగీకారపత్రము లొసగబడునట. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపౌరులందఱును హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛగ నరుదెంచుటకెట్టి నిర్బంధములు లేకయుండ, ప్రముఖులగు భారతీయులకు గూడ అధినివేశ రాజ్యముల ప్రవేశించుట కంగీకారపత్రము లుండవలయు ననుట ఎట్టి న్యాయమో యూహింప నశక్యము. ఇట్టి నిర్బంధములకు తనసోదరులు లోనగుట భరింపజాలక, రవీంద్రనాథ మహాకవి యాహ్వానింపబడినను, కన్నడా రాజ్యములో నడుగిడనని పలికి, భారతీయుల యాశ్చర్యకారవమును గాపాడెను. విద్యా విషయకశోధన యుండుట, ముగిసిపలు సభలలో భారతీయులు వ్రోటునిచ్చు యర తను గలిగియుండుటకై, యవసరమయినదట. అట్టి మునిసిపలు సరిహద్దులలో వర్తకము జేసికొనుటకైనను, భారతీయులు దొరతనముచారి యంగీకారమును బొందవలెను! వలసరాజ్యములలోని ప్రజలతో బాటు స్వాతంత్ర్యమును గోరియు, హిందూ మహమ్మదీయ వివాహవిధానముల సంగీకరింపుడని గోరియు, భారతీయులు, వలసరాజ్యములవారి సానుభూతిని బోగొట్టుకొని రని మన ప్రతినిధులు నివేదికములో వ్రాసినారు. దక్షిణాఫ్రికాలో వలెనె, యితర వలసరాజ్యములలో కుటుంబములను దెచ్చికొనుటకు భారతీయుల కంగీకార మెందు కొనగబడలేదో, జపానీయుల కెందుకు ప్రసాదించబడెనో, నివేదికములో నిటుల వ్రాయబడినది. “హైందవులపై నిరంతరము వ్యభిచారదోష మాచాదించబడుచు

నే యున్నది. ఇట్టి యసహజముగు కలయికల వలన గలిగిన భయమే, వలసరాజ్యములలో భారతీయులు కుటుంబములతో నుండుటకు వీలులేదను నిర్బంధ మేర్పడుటకు కారణమయినది." హిందూ కుటుంబములలో యపసీతి యింత వెచ్చుపెరిగినదని యూహించుట కీ ప్రతినిధుల కాధారము లేవియో నివేదికమున చెలుపలేదు. అయినను హిందువుల కోరిక మనోభావప్రాధాన్యమై యున్నదని వీరభిప్రాయపడుచున్నారు. "సామ్రాజ్యములో హిందూదేశము గూడ నొక ప్రధానభాగమగుటచే, సామ్రాజ్యాధికారములను భారతీయులు గోరుచున్నారు. జాతిభేదమాత్రముచే సామ్రాజ్యభాగములలో బ్రవేశించుటకు వీరినెరుకు యాటంకపరచు చున్నారో, సామ్రాజ్యమునకు వెలువలివారి నెందుకు రానిచ్చుచున్నారో, విదేశములందుకన్న సామ్రాజ్యములో భారతీయులకు నిర్బంధము లేకుండగుటకు కారణమైయో, వీరు హిందూజాతి కున్నారు. వీరు హిందవజాతీయతను గూర్చి గర్వపడుచున్నారు పూర్వ నాగరికతను సంస్కరించుచున్నారు. వారి ప్రాచీన నాగరికతకు దగినటుల శౌర్యముతో వారిని జాడక పోపుటచే, వారిలో సంచలనము కలిగినది. సామ్రాజ్యము కొరకు తమ సర్వస్వమును భారపోసి యున్నారు. రాజభక్తిని, ధైర్యస్థైర్యములను రణరంగమున ప్రదర్శించి యున్నారు. అందుచే వారి యగ్రతను గమనింపవలయునని కోరుచున్నారని నివేదికములో వ్రాయబడినది. అందుచే హిందవ శత్రువులను తృప్తిపరచుటకు నివేదికమున న్యాయార్థములు సూచించబడినవి.

1. వలసరాజ్యములలో జపానీయులతో బాటు శాశ్వతము గకాపురముండు భారతీయులను కుటుంబములతో నుండుట కంగీకరించవలెను.

2. మిగిలిన ఆసియాజాతివారితో సమానముగు హక్కులను భారతీయులకు వలసరాజ్యమున ప్రవేశించు విషయమై యొసగవలెను.

3. పైది సాధ్యముగానిచో, కఠినమకొరకు గాని, శాశ్వతముగ నివసించుటకు గాని, భారతీయుల కెట్టి నిర్బంధములున్న వో, వలసరాజ్యముల వారికి భారతదేశములో నట్టి నిర్బంధము లుండవలయును.

4. శాశ్వతనివాసము గోని, విద్యార్థులు, దగ్గినాథీలాఘలు మొదలగువారికి సమానసౌకర్యము లుండవలయును.

వైస్రూత్రములలో భారతీయుల కితర ఆసియాజాతివారితో సమానముగుహక్కుల నొసగవలెనని యున్నదిగాని, వలసరాజ్యములవారికి హిందూదేశమున నెట్టి హక్కులుగలవో, అట్టి హక్కులు భారతీయుల కుండవలయునను నీయమము గాన్పించును. సామ్రాజ్యవాసులగు భారతీయుల స్వాతంత్ర్యము సామ్రాజ్యములో నయినను చెల్ల గూడదా? మూడవసూత్రము భారతీయులకు విశేషలాభము నొసగవలయునను, వలసరాజ్యములనుండి హిందూదేశమున కరుదెంచువారిలో పరిశ్రమకొరకై గాని, శాశ్వత నివాసమునకయి గాని యరుదెంచు వారుండరు. ప్రభుత్వోద్యోగములో నున్నతదవల భౌగోళిక యంతకులేతొచుచున్నారు. వర్తకముచే లాభముగడించుట కేతొచుచున్నారు. అందుచే వారికి వర్తకలాభముగాని, యద్యోగలాభముగాని దీసివైచిన, ఈ సమస్య తృప్తికరముగ నిర్వహింపబడును. మనప్రతినిధులు తమ విధిని తృప్తికరముగ నిర్వహింపలేదనుట లేలైతెల్లము.

వలసరాజ్యములలోని కడిగండ్లకు ప్రతిక్రియ ముగియకపోయి గాన్పించుచున్నది. అది యిట్టి నివేదికములవలన కొనసాగునది గాదు. వలస

రాజ్యములలో బాటు హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యమున సమానముగు హక్కు మొసగినయెడల, హిందూదేశ దొరతనమువారవసరమయిన నిర్బంధములను వలసరాజ్యముల వారిపై శాసించెదరు. అట్టిసమయ మేతొచుచువును వలసరాజ్యముల వారు తమ నిర్బంధములను తొలగించుట నిశ్చయము. అసమాన బాంధవ్యము తొలగిపోవును. సామ్రాజ్యమున మనస్ఫుర్ణులేక, యన్ని భాగములును సామ్రాజ్యభివృద్ధికై పాటుబడును. అధినివేత రాజ్యముల యందలి భారతీయ సమస్యను పరిష్కరించుటకు గూడ, స్వపరిపాలనాప్రదానమే సాధనమని మాకు దోచుచున్నది. ఇంట గెలువనిది రచ్చ గెలుచుట దుర్లభము.

—:—:—

స్వపరిపాలనావిధానము: మరియొకసారి

దేశములో గలిగిన నూతనజాతీయ భావమునకు దోహదమొసగి, ప్రస్తుత యశాంతిని తగ్గించుటకై భారతీయులచే మాత్రమే గాక, ఆంగ్లో హిందవులచే గూడ నూతనవాగ్దాములు సూచింపబడుచున్నవి. టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక పార్లమెంటు సంఘ మొకటి గూడి స్వపరిపాలననా విధానము నేర్పరుచుట యుక్తమని వ్రాసినది. ఇండియామెరు పత్రికలో ఢిల్లీలో విచారణసంఘ మొకటి గూడి నిట్టి విచారణనే గావించి రాజ్యాంగసభను శాసననిర్మాణ సభాధికారమునకు లొంగునటుల జేయుటకు మార్గముల నరయుట యుక్తమని యొక యుద్వోగి వ్రాసియున్నాడు. హిందవులనినను, హిందవశత్రువులనిన కనీసీరత్నించుండే పయోనిరు పత్రిక మరియొక సలహా నొసగుచు 13 వ తేదిన ప్రధానవ్యాసము వ్రాసినది ఆ వ్యాసమున, హిందూదేశ సమస్యను పరిష్కరించుటకు, దొరతనమువారి రెడ్డియో వాగ్దానముల జేసిన లాభములేదనియు, టైముస్ పత్రిక వ్రాసినటుల పార్లమెంటుసంఘ మొకటి నిర్ణయించి విచారణ మొదలైననులాభములేదనియుపయోనిరుపత్రిక ప్రాయోచుచున్నది. దొరతనమువారి వాగ్దానముల నునో కార్యరూపమున పరిణమింపక పోవచ్చును. పార్లమెంటు సంఘవిచారణ యన్ననో, యిపుడెట్టి విచారణలపై నమ్మకము పోయినది. సాక్ష్యమును విచారించి నిజము దేల్చి యన్ని పక్షముల వారిని తృప్తిపరచుటకు సాధ్యపడదు. ప్రస్తుతము దేశము నావరించియున్న వెషమ్యములు పెరుగుట ప్రభుత్వమువారికి గాని ప్రజలకుగాని ఆనంతయు లాభములేదు. ఇట్లాండులోని రాజకీయాంగీకరణమునకును, హిందూదేశము నందలి రాజకీయాంగీకరణమునకును సంబంధమే మాత్రమును లేకపోయినను, ఇట్లాండు సమస్యను పరిష్కరించు విధముననే, హిందూదేశ సమస్యను పరిష్కరించుటకు మార్గముల నన్వేషించుట యవసరమని పయనిరుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇట్లాండులోని యన్ని పక్షములవారు గలసి విశేష సమస్యను పరిష్కరింప బూనుకొనిన తీరుననే, హిందూదేశమునగూడ అన్ని పక్షములవారును సమావేశమై రాజకీయ సమస్యను తామే పరిష్కరించుకొనుట భావ్యముగ నుండును గనుక, అట్టి సభను వెంటనే దొరతనమువారు సమకూర్చుట సమజమని పయనిరు పత్రికాభిప్రాయము. ఆసభకు రాజకీయపక్షములలోని అతివాదులు, మితవాదులు, తమ తమ ప్రతినిధుల బాధపచ్చును. స్వదేశ సంఘ సభ్యులు తమ ప్రతినిధుల బాధపచ్చును. అందుచే వైనికులును, భారతీయ ఆంగ్లేయ వర్తకులును భూస్వాములును తమ తమ ప్రతినిధుల నేర్పూరికొన వచ్చును. ఈ ప్రతినిధుల నెన్న

కొనుటలో కొన్ని కష్టములున్నను, యీ కార్యమసంభవము కాబోదు ఇట్టి సభకూడి విషయమును పూర్తిగ చర్చించి, నిరూపించెడి స్వపరిపాలనావిధాన మందరికిని దృష్టికరముగ నుండుననుటకు సందియము లేదు. "ఇట్టి సభను సమకూర్చుటచే బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి సమక్షములు వెల్లడియగును. సభవారు ఏకగ్రీవముగ నొక తీర్మానమును గావించి లేకపోయినను, ప్రస్తుత సందగిసితి తొలగిపోవుటకు కారణ మేర్పడు"నని పయనిరుపత్రిక వ్రాసినది. ఇట్టి సభాసమావేశముచే లాభ మొనగూడుననియే మాయభిప్రాయము. ఏల యన, భిన్నాభిప్రాయములు గల వారెల్లరును ఏకప్రదేశమున సమావేశమయి, శాంతియుతముగ విషయములను చర్చించినచో, అందరికిని అగ్రికారముగు స్వపరిపాలనా విధానము నేర్పడుననుటకు సందియములేదు.

పయనిరు పత్రికాభిప్రాయము మర గాను మెయిలుపత్రిక కపుడే భీతిని పూకొల్పినది సాదర ఆంగ్లో హిందవ పత్రిక యిట్టి యభిప్రాయమును వెల్లడించుట మెయిలు పత్రికకు విశేషముగ దోచుచున్నది. నిన్నటిదినము వెలువడిన మెయిలు పత్రికలో ఏ ప్రధాన విషయమును గూర్చి యెవన, పయనిరుపత్రిక సూచించు సమావేశమున ఏకాభిప్రాయము గలుగుట యసంభవమని వ్రాయబడినది. హిందవ రాజకీయ సాస్కర్తలందరు నిదివరకే యొక యభిప్రాయమునకు బద్ధులయి యున్నారు. వారు రాజనామా కంగీకరించరుగావున, ఏపక్షమునకు జేరిన హిందవ నాయకులను ఏబదిమంది కెక్కుడుగాకుండ, సభ్యులగ నేర్పరచి, వారు నియమించు సంస్కరణములను, ప్రభుత్వము వారవలంబించుట యుక్తముగ నుండునని మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈ సంఘములో హిందూజాతి కనుకూలముగ గాని ప్రతికూలముగ గాని యాంగ్లేయలో పాల్గొనుచున్నవారు సభ్యులుగానుండ నవచ్చులు. పత్రికాధికతులును ప్రత్యేక జాతుల స్వత్వముల కొరకై కనిచేయుచున్న వారును, ఈ సంఘ సభ్యులుగ నుండగూడదట. ఆంగ్లేయులలో గాని, భారతీయులలో గాని, తమ యభిప్రాయములను వెలుబుచ్చునట్టియు ఉపకారవేతనము జూచుచున్నట్టియు కొలదియందీ యీ సంఘములో నుండవచ్చునట. సంస్కరణ విధానమును బుసిన 19 మంది శాసన నిర్మాణ సభ్యులట్టి సంఘములో సభ్యులుగ నుండుట కర్హులు గారట! టైముస్ పత్రిక, పయనిరు పత్రికలు సూచించిన సలహాలలో కొంతవర కున్నతభావములు గన్పించుచున్నవి. మెయిలుపత్రికా సూచనలు విశేషములుగ నున్నవి. ఏమి యెటులున్నను, ఒక వంక భారతీయులును, వేరొకవంక ఆంగ్లో హిందవులును స్వపరిపాలనావిధానముల గూర్చి సలహాల నొసగుచున్నారు. రాజకీయ సమస్యను పరిష్కరించుట కెల్లరును బూనుకొనియున్నటుల గాన్పించుచున్నది. దొరతనమువారు విశాలవ్యాపయముతో ఈ సలహాలను విమర్శించి, తృప్తికరముగు విధానము నవలంబింప బ్రార్థితులు.

భోనగ్గాగారు కామన్నుసభలోనుకన్యసింగు, పార్లమెంటుసంఘమువారు హిందవ ప్రభుత్వ విధానమును నిర్ణయించు సూచనను గూర్చి, లోచించెదమని నడిపిరి. శాశ్వర ఆంగ్లేయదొరతనమువారుగూడ హిందవ ప్రభుత్వ సమస్యను పరిష్కరింప నుద్వేగము లగుట సమ్మోదావహము.

కుమార్తె జేష్టి

కుమార్తె జేష్టును తిరిగి యల్లులు ప్రారంభమై, ప్రస్తుతమున యడచివేయబడినవి. మాస్కో పత్తమున పక్షము దినములలో ప్రభుత్వాధికారము ఎవరి హస్తము లకు బోవలయునో నిర్ణయించెదరట. 500 మంది సైనికుల కీ పోరాటములో చెబ్బలు తగులుట శోచనీయము. జర్మను గూఢచారులగు లెనిన్, కాల్దెన్బేర్గ్ యనువార లీ యల్లుల పురికొల్పుచున్నారు. రుష్యులందరును యేకాభిప్రాయమై పరిపాలనము జరుపుచు, సంగ్రామ విజయమే ప్రధాన గమ్యస్థానమని తలచి శత్రువులతో నిలిచి పోరాడెదరుగాక !

ను రేంద్రనాథ బెనర్జీగారు.

బెంగాలీ పత్రికలో హోంరూలు పద్ధతుల గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును తాము వ్రాయలేదనియు, హోంరూలునకును దేశీయ మహాజనసభా విధానమునకును భేదము లేదనియు, బెనర్జీగారు గయూ హోంరూలు సంఘ కార్యదర్శిగా రిత్ నడివియుండుట యానందజనకము.

దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారు

ప్రధానమంత్రిగారికి పంపిన తంతివాక్త

దివ్యజ్ఞానసమాజ కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థాపక బ్రతిష్ఠాసామ్రాజ్యమునకు ప్రధానమంత్రియగు నైటు హానర్బు డి. లాయడుబార్నిగారికి లంఘన సగరమునకు చెన్నపురినుండి ఇటుల తంతి వాక్త పంపిరి. "దివ్యజ్ఞాన సమాజమునకు ఇతర ప్రతిస్థాపకముల రాజకీయ శత్రుత్వములతో నేటి భావము కలదని దివ్యజ్ఞాన సంఘాధ్యక్షులగు ఆనిటిసెంటుర్న గారు స్థిరపరుచుచు చెన్నపురి దొరతనము వారి కొక లేఖన వ్రాసిని ఛేదించుట గారు నడిపిరి రైటు ప పిన్ తంతిని బట్టి ఇంటు చెన్నపురి దొరతనము వారు చేసిన ప్రకటనము ఛేదించుట గారి ప్రకటనమును ఖండించుచున్నదని మేముమీకు తెలుపవలయున్నాము. అంతర్జాతీయ దివ్యజ్ఞాన మహాసంఘమునకు ప్రతినిధులగు మేము మా ఆధ్యక్షుల లేఖన సంపూర్ణముగను సమగ్రముగను ప్రకటింపవలెనని కోరుచున్నాము. లేవనైట్ మిత్రమండలి చేరులందును తటస్థ చేతములందును చాల నాయోగము కలుగలదు. దివ్యజ్ఞాన సమాజసభ్యులు హిందూజాతమున 7000 మందియును బ్రతిష్ఠాచేతమున 3500 మందియును ఆంధ్రకాలలో 6600 మందియును రుష్యలో 1000 యును ప్రాన్సులో 1300 మందియును ఇటలీలో 300 మందియును ఆస్ట్రేలియాలో 2500 మందియును దక్షిణాఫ్రికాలో 270 మందియును నెదర్లాండులో 2500 మందియును స్కాండినేవియాలో 1100 మందియును గలరు. విశ్వవ్యాప్త మగు మతసంబంధ ప్రతిస్థాపనముయొక్క సంకల్పములకు ఛేదబద్ధముగారి మాటలవలన సహృదయు గలుగుటవలన ఏర్పడిన మహాగ్రహాంతరమును తొలగించుటకు సంఘమువారు కోరుచున్నారు. (సం) పి. జి. రాజరాజు - కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షుడు, జే. ఆర్. ఆర్యకొండ్రంగు శక్రకుమారి. దివ్యజ్ఞానసమాజము - చెన్నపురి చెన్నపురి.

మిథునాను రాగము:— ఇది మొక్క చక్కనిది

శ్రవణమునకు మైన నవల. గ్రంథకర్త పాణ్డ్యుశ్రీశ్రవణానంద శృంఖల, వీరభూజునుగు గ్రంథరాయలు రచించి బ్రహ్మ శ్రీశ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు చదువులకు ప్రోత్సహించారు. నెల 0-12-0. ఇంద్రకథ కేవలము కన్నడముగాక చంద్రవనమంది వ్రాయబడినది. వైదికాంశము కనము. బాసామాన్యమున కైలరకును సుబోధకముగ నున్నది. కథకథు వనోపాదము. వ్యవస్థము కడునింపుననున్నది. గృహస్థుల ప్రతివారియంటి నుండదగిన ప్రుత్తము. ప్రకృతిస్వభావములు స్వతస్సిద్ధముగ వర్ణింపబడినవి. దంపతుల నిజమైన యుక్తాగమియగుంపబడినవి. ప్రపంచమున కేవలము ధనాశేష భగవతులకు గుణసంపత్తి నరయకుండ వివాహములను గానించు వారికి దీనివలన విశ్వయముగ విజ్ఞాన వలనదను. శాస్త్రిగారు రచించిన వీరభూజు విశ్వవిద్యాలయమువారు 1918-19 ఇంటు మిడియేటుపరీక్ష విద్యార్థులకు పఠనీయ గ్రంథముగ నియమించుటచే వీర గ్రంథముల శ్రేష్ఠతను ప్రకటించుచున్నది. కలయువారు హరి అంకుశ, రామవరం, కోట రామచంద్ర పురం, తాంబూక, గోదావరిజిల్లా యని వ్రాసికొనవలెను.

స్థానిక వార్తలు

వైద్యోపన్యాసము:— ఈ రోజు సాయం కాలము (21-7-17) 5½ గంటలకు వైద్యకళాశాలయందు డాక్టరు గురుస్వామిగారు 'కలరా' ను గురించి యుపన్యాసించెదరు.

దక్షిణఇండియా బ్రహ్మసమాజము:— ఈ నెల 22-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 6-గంటలకు ఉపాసనా చందీరమున (97 అన్నాపిల్లవీధి - చెంగాబజారుయొద్ద) జే. పి. నారాయణగారు ప్రాథమికము సలిపెదరు.

సుగుణనిలాససభ:— ఈ నెల 22-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 6 గంటలకు ఈ సభవారు ఆరవ మున "నర్సేటు అఫ్ వెనీసు" అను నాటకమును నిర్వహించు పునఃపరిచయ ప్రదర్శించెదరు.

సంగీతసభ - తిరుపతి క్షేత్ర:— ఈ నెల 22-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 8-4-15 నిమిషములకు సభామందిరమున (1-వెంకటాచల స్టేజీవీధి - తిరుపతి క్షేత్ర) కోలాట నాగవత్సము గానవిశోదము జరుగును.

వైదాపేట ఉపాధ్యాయుల కళాశాల:— గత సంతర్సమున నీ కళాశాలయందు 112 గురు విద్యార్థులు ఉండిరి. అందు 93 గురు బ్రాహ్మణులును, 7 గురు బ్రాహ్మణేతర బాతులవారును, 12 గురు దేశీయ క్రైస్తవులునుగ నుండిరి.

చెన్నపురి గవర్నరుగారు:— వీరు గతరాత్రి 8-4-15 నిమిషములకు సభివారముగ చెన్నపురినుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి. మొన్నరాత్రిమే, వెల్లెరను ప్రకటనము పాఠబాటున మైయున్నచిత్రా సంసాదకునివలన తెలుపబడినది.

పార్టీ హిందు సంఘము, తిరునల్ క్షేత్ర:—

ఈ నెల 23 వ తేదీ సోమవారమునండి విద్యార్థులకు పార్టీ హిందు నేర్పబడుట ప్రారంభించబడును. చేరగోరు వారు ఆగష్టు 1 వ తేదీలోపున జేరవలయును. ఆ నైని చేరగోరినవో చేర్చుకొనబడదు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:— ఈ నెల 22వ తేదీ ఆది

వారమునాడు సాయం కాలము 5 గంటలకు సభామందిరమున (14 బ్రాహ్మణ) 'నర్సేటు అఫ్ వెనీసు' పాఠమును డాక్టరు దాదాభాయి వారోజీగారి మరణమునకు సంతాపమును తెలుపుటకు సభాధ్యక్షులగు రావుబహదూరు పిట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి. ఎ. గారి ఆధ్యక్షత క్రింద సెలవు జరుగును.

దివ్యజ్ఞాన సమాజము-తిరుపతి క్షేత్ర శాఖ:—

ఈ నెల 22 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 5-15 నిమిషములకు సభామందిరమున (తిరుపతి క్షేత్ర - స్టేజీవీధి 132 వీరభూజు బాంకి) ఎల్లెల్లు ఉద్దగారు దివ్యజ్ఞానము-సాంఘిక సేవాసిద్ధాంతము అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యాసించెదరు.

రావుసామెలు కలవల కణ్ణునెట్టిగారి ధర్మ

వైద్యశాల తిరునల్ క్షేత్ర:— 18-4-1917 మొదలు 17-7-1917 వ తేదీ వరకుగల మూడు నెలలలోను ఈ వైద్యశాలలో 42008 వందకి చికిత్స చేయబడినది. వీరిలో 15738 వందకి క్రొత్తవారు. తక్కినవారు ప్రాతవారు. దామాపాడు దివ్యులకు 462 మందికి వైద్యసహాయము చేయబడుచున్నది.

కలవల రామానుజు శ్రేష్ఠిగారి ఉచితరాత్రి

పాఠశాల:— ఇటీవల ఎగూరులో స్థానిక సేవాసమితి వారివలన నేర్పరుప బడిన ఈ పాఠశాలకు పోషకభారమును వహించుటకు వదాన్యకోమణులును సహజవిద్యా పోషకులు గగు రావుసామెలు కలవల రామానుజు శ్రేష్ఠిగారు సన్నుతించిని వినుటకు చాలసంతోషింపతిమి. సంఘసభ్యులే ఇక మీదటగూడ పాఠములను నేర్పెదరు.

నేటివాతావరణస్థితి:— మలభారము వాయు

భారము కొంచె మెక్కువయ్యెనది. ఉత్తర సర్కారులందును బంగాళా భారతమునందును గూడ ఎక్కువయ్యెనది. బంగాళా భారతమునకు దక్షిణమునందు వాయుభార వత్సరికమున నున్నది. ఇతరభాగములందు వాయుభారమున మార్పులేదు. వచ్చుచుతీరమునందు చంద్రవామువులు వీచుచున్నవి. సముద్రము కొంతవఱకు భయంకర తరంగములతో జలగురున్నది. వచ్చుచుతీరమునందును రాజధానియందును పశ్చిమదిశగా గాడ్సులు వీచుచున్నవి. బంగాళాభారతమునకు నుత్తరభాగమునందు వాయువు సాధారణగతించి వీచుచున్నది. ఒరిస్సా తీరమునందుండిన అక్కల్పవాముభారము గల స్థానము చలించి ఒరిస్సాలోని భాగమునకు బోయినది. చెన్నపురి నుత్తరమునందు మన్యమోష్ణము సాధారణస్థితికి తగ్గియు, చెన్నపురికి దక్షిణమునందు సాధారణస్థితికి మించియున్నది. మలభారమునందు రాత్రి యుష్ణము సాధారణస్థితికి తగ్గియు, పగటియుష్ణము హెచ్చియున్నది. రాజధాని యుత్తరభాగమునందు రాత్రియుష్ణమును పగటియుష్ణమును సాధారణస్థితికంటె తక్కువగా నేగలదు. గుంటూరు, గూడలూరు నాగపట్నము కొలంబోకడను, తిరుచినాపల్లి మధులయందు 95 వందకి 99 (ఫా) డిగ్రీల వఱకు ఉష్ణముగలదు నెల్లూరు, చెన్నపురి, కర్నూలు, నెల్లూరు, నేలంబయందు 90 డిగ్రీలవఱకు 93 డిగ్రీలవఱకు ఉష్ణముగలదు. తక్కినవోట్ల 89 డిగ్రీలకు తక్కువయుష్ణము గలదు. అంతటను వాయువునందార్ద్రత హెచ్చినది. అంతటను మేఘములు పట్టినది. పచ్చుచుతీరమున విశేషముగ నవ్వు మురుకినది. ఉత్తరసర్కారునందును కర్ణాటకమునందును ను కొద్దిగా కనిపించినది.

కుక్కకు విషము పెట్టినపుడు:— ఎకలోపురమందు

వహమ్యులు భ్యాంక్ అను ఒక తగురునిని చుగు మహమ్మదీ యువకుడుగలడు. ఇంటిపొరుగున ముడియనునొక స్త్రీ నితనియచుండెను. ఆమె కుమార్తెలో నొకలైసను ఎకలోపురము కాణా కనిపేయి బాహాక్ అనువాడు ఉంచుకొనెను. అతడు రాత్రినేళలందు ముడియంటికి బోవునప్పుడు యీ మహమ్మదుభ్యాంక్ కుక్క అరచుచుండెను. అందుకొరకు దానినిఎట్లయి చంపవలెననితలచి అతడొకనాడు విషముపెట్టెని మహమ్మదుభ్యాంక్ అనిపెట్టెనై, తేనుచేసెను. సాక్షివిచారణ జరిగినదిచూచి పోలీసుకుమిషనరు గారింకను తీర్పుచెప్పలేదు.

నైటుఇండియా పెనిస్యులా రెయిల్వేయందలి పని

వాండ్ర కుట్టు ఇంక నట్లనే యున్నది. మొన్నటిదిన 19 జులై మాలోచించి చెప్పెననునవి పిరప పారించెదరును లామ్రభాగు వద్ద సమాజేతరులు తగిన న్యాయసలహాను తీసికొన నిశ్చయించి ఇందులకు గుఱువుల నిమిత్తమును 1-కి రెండవారింతున చంకాలజనుచేరిరి. నిన్నటి (20 జులై) ఉదయము పారు యాభాకాలమునకు ఈ కార్యాలయమునకు వచ్చిరి. కాని పనిని ప్రారంభింప నుద్దేశించలేదు. కాలిని నెలకొల్పు నిమిత్తము పోలీసువారచటికి వచ్చిరి. వారు కార్యాలయమువద్ద కొంతనేపు నిలిచి స్థితిని తమలో తర్కించుకొని యాస్థానమును మెల్లగ విడిచిరి. ఈ సంగతినె ఎదురుగ కల్యాణ కార్యాలయమున నందవారుగూడ సమ్మెకట్టి పనిచేయుట మానివేరిరి. ఇది తెలిసియుండవారు సహితము పని మానివేరిరి.

క్రీడిశేఖులకు నవాబు మీరు కమాండరు ఆఫీసరు

గారు:— వీరు ఈ నెల 18వ తేదీని మైసూరు రాష్ట్రమునందలి కుంకూరులో క్రీడిశేఖులైరి. వీరిటివల నున్నామగారికి సన్నిహితబంధు కోటిలోనివారు. వీరి పితామహులగు నవాబు మీరు మహమ్మదాలీగారు టిపుసుల్తాను గారికి పితృవ్యపుత్రుడు. పరియు నిపుడు దివంగతులగు ఆపభానుగారి సోదరులగు మీరు కమాండర్ ఆఫీసరుగారు సుప్రసిద్ధాద్విక సేనానాయకులుగనండి వెల్లెంపున ప్రభువుగానికి వెళుక చాలోడ్డునట పోగాక వీరిభార్యగారు వెళుకటి మైసూరు మహాను మొదలెంచిరి. క్రీడిశేఖులకు ఆఫీసరుగారును వదాన్యకు విఖ్యాతులైరి. వీరు మహమ్మదీయుల పితృకు చాల ధనసహారాబా గారికి చాల సహాయముచేసిరి. యువరాజుగారు పేట విద్యా విరాళములను స్వస్థపతకముల మెండుటకు మైసూరు విశ్వ విద్యాలయమునకు రు4000ల మెండుటకు వీరు చరిపోవుటకు కొద్దికోజులు ముందుగా నేర్పాటు చేసిరి. వీరు యుద్ధరణమునకు రు1000ల నిచ్చిదానిని దానధర్మములకు వినియోగింపగోరిరి. వీరు మైసూరు మహారాజుగారి సన్మానమున గౌరవోన్మాదమున వహించి మహారాజుగారిచేతను ప్రముఖ పదవిచేతను గూడ హెచ్చుగ గౌరవింపబడుచుండిరి.

హిందూ దేశమున
పార్లమెంటున భవారి
అధికారము.

మా. రావుబహదరు ఎమ్. రామచంద్రరావుగారు.

హిందూ దేశ పరిపాలనా విధానమును గూర్చి సమస్యను పరిష్కరించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వాధికారమును నిర్ణయించు శాసనములను మార్పుచేయించవలయును. హిందూ దేశము స్వపరిపాలనము నందవలయునెడల, అధికారుల యొక్క అధికారములు పూర్తిగా మాన్పు నొందవలయును. తమ రాజకీయ విషయములను తామే పరిష్కరించు కొనుటకు భారత ప్రజల కధికార మొనగవలయును; సాక్ష్య మైనంత స్వేచ్ఛతో, హిందూ దేశ పరిస్థితులబట్టి, దేశపు తులకు పరిపాలనను పాల్గొని నెడమియు వలయును. "దీన్నీ దీన్ను సంస్కరణములు పెద్ద సంస్కరణములకు తీసు ప్రాయము" అని యొక శ్రేణిచిసా మెక కలను. మా రాష్ట్రాని నాపరమము, రాజ నీతిజ్ఞుడు అగు మోక్షాప్రభువుగా కీవాక్యము నిబంధించి క్లాడించుచున్నాడు. తాత్కాలికమును సుకవిన్న సంస్కరణమును సుస్థిరమును నొక పెద్ద సంస్కరణమార్గమున చేయుక పోయిన యెడల నది రెండవదానికి మార్గనిర్దేశక మగును. ఆశయ లభిస్తే చేయబడు సంస్కరణము లన్నియు, కాలక్రమమున నభివృద్ధి నొందుచు, దేశపు శాస్త్రవిద్య మార్గదర్శకములు గావలెను. ఈ మార్గమున నున్నచో, మనదేశాభివృద్ధికి చేయబడు రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనా సంస్కరణము లన్నియు జరుగవలెను. హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్యము నొకదాని మనమందరూ గోరుచున్నాము. ఈ విషయమై చేయబడు సంస్కరణము లన్నియు, ఈ ఆశయమును పె బొందించునదిగ నుండి వలయును గాని, మార్గనిర్దేశకములుగ నుండరాదు. ఈ విషయము గ హిందూ దేశ పరిపాలనా విధానములలోని మార్పును జరుగవలెనని పూర్వముననుకుంటున్నాము. సమయానుకూలము గు సంస్కరణములను జరుపుటచే, ప్రభుత్వమువారి కక్షకాసన ప్రయోగముచే దేశమున నశాంతి ప్రబలుటయు, తన్మూలమున జాతీయతాత్మకతను దేశమున వ్యాపించుటయు తెలుస్తున్నది. 1892 సంవత్సరమున జేయబడిన సభా సంస్కరణములను, 1909 సంవత్సరమున జరిగిన మింటో మెల్టెంస్కరణములను, దేశమున వేరులు నాటుకొనియున్న శాంతిని నశింపజేయుటచే చేయబడినవి. కొన్ని సమయములలో, భావి కాలవిషయ పర్యాలోచనము లేచే సంగతులు జరుగుచుండును. ముఖ్యమున దేశమున హిందూత్వమునకు 20 ఏం. పి. సంవత్సరము, హిందూ దేశ పరిపాలనా పద్ధతులను ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించి ప్రకటించుట నందవలసియుండెడిది. హిందూ దేశమున పరిపాలనను పాల్గొను నధికారము నొసంగవలెననియు, కాని యీ విషయమై యెట్టి తీర్మానమున కైనను వచ్చుటకు పూర్వము తగిన పరిశోధన మనసరమనియు "మైన్సు" పత్రిక ప్రానియున్నది. ఏదేమైన నట్టి పరిశోధనను జరుగవలయునో, భారతదేశ ప్రజానాయకుల కిందు పాల్గొనుటకు మింగలవో లేదో యనువిషయమును గూర్చి మనలేమయు తెలియదు. ఇందులో ఈ విషయములగూర్చి మన యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుట మంచిది.

పార్లమెంటు ప్రభుత్వగారి అభిప్రాయము. 1858.

1858 సంవత్సరమున ఇండియా ప్రభుత్వనిషయమున నొక బిల్లును పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టినవనవరమున కైకొంటు పార్లమెంటుగా రివిధముగ మూటలాడిరి:— పరిపాలనాధికారములందను, పార్లమెంటునకును, ప్రజాభిప్రాయమునకును, రాజునకును ఉత్తర వాదులు గల నందవలయునని బ్రిటిషు రాజ్యపాలనా విధానముల నలన తెల్లమగుచున్నది. ఇది బ్రిటిషు రాజ్యతత్వము. కాని హిందూ దేశ పరిపాలనను పార్లమెంటున వర్తకములు కాజేయు, రాజు చే నియమించబడనట్టియు, అధికారుల చేతులలో నున్నది. ఆదేశములలో వర్తకముచేయు నధికారము గలవారే వారి నెన్నికొనుచున్నారు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు నర్హము లనేకములు గలవు. ఆపరిపాలనా పద్ధతులు మార్పుచేసిన దేశపరిస్థితుల కనుగుణింపవు. హిందూ దేశ ప్రభుత్వము కొద్దికాలమునకు బాధ్యత కల్గెను. గవర్నరు జనరలు. వీరు ముగ్గురి చేతులలోను నున్నది. బోర్డు ఆఫ్ కంట్రోలు, పిల్లయొక్క. 1281 సంవత్సరము ఇండియా

శాసనము ననుసరించి స్థాపితమైనది. వీరు పార్లమెంటు వారికిని ప్రజాభిప్రాయమునకును తమ కార్యములకు తరవాదులు. బోర్డు ఆఫ్ కంట్రోలు హిందూ దేశములో వర్తకముచేయు నధికారము గలిగినవారు వీరు నియమించు ద్వంద్వము హిందూ దేశమునకు కానుభవజ్ఞానము గలవారు. గవర్నరు జనరలుకు స్వప్రార్థన (త్రాన్సికారము గలదు. ఈ ముగ్గురియొక్క పరస్పరసహాయముతో భారతదేశము పాలింపబడవలెనను విషయములకు సంబంధించి కరముగ లేదు. హిందూ దేశ పరిపాలనమున పార్లమెంటువారు శక్తియు కలుగజేసికొనరాదనియు, అట్లయినయెడల, ఇంగ్లాండు దేశములోని ప్రజాభిప్రాయములను బట్టి ఇండియా పరిపాలనను మార్పు నొందుచుండవలయుననియు, కొందరు చెప్పు మాటలను పార్లమెంటువారు తీవ్రముగ ఖండించిరి. ఇంగ్లాండు దేశమున రాజకీయ విషయములలో న్యాయించు నూత్రిములనే హిందూ దేశమునెడలకూడ నమరైంపజేయవలయునని వీరు వాదించిరి. హిందూ దేశ మభివృద్ధిగాంచ నందులకు, ఆదేశ విషయములయెడల అంగదేశ ప్రజలకు గల జ్ఞానభాగ్యము, ఆదేశ పరిపాలనాధికారులు పార్లమెంటు సభవారి వర్తకములు కాకుండుటయు కారణములు. ఇక ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కార్యకర్తలచేత కార్యమును గూర్చి యింతకు మోదంతము. ప్రజాభిప్రాయమును బట్టి అధికారమును కేంద్రీకరించి, హిందూ దేశ పరిపాలనాధికారులు, రాజు యొక్క అధికారము క్రింద నుండి, అతని చేరువ మంత్రులచే పాలింపబడుచు, పార్లమెంటువారు వర్తకములగునట్లుండవలయును. కాని, ఇప్పుడున్న రీతిని యెవ్వరికిని లోబడక న్యాయవ్యవస్థలకు అధికారుల చేతిలో పరిపాలనముండిన నెట్టి లాభమును చేకూరదు.

1858 సంవత్సరమున జరిగిన రాజకీయ విషయపు మార్పులు

1858 సంవత్సరము ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనము ననుసరించి తూర్పు ఇండియా సంఘమునుండి దేశ ప్రభుత్వము రాజిగారి యధీనమైనది. ఈ మార్పులకు వలయు శాసనములు, అప్పుడు జరిగిన వైశిక ప్రవేశపరమును బట్టి ఆంగ్లేయుల కీదేశముల యెడల గలిగిన కొన్ని దుర్భిప్రాయముల కనుగుణముగన, సమయానుకూలముగన, చేయబడినవి. పార్లమెంటువారు 1858 సంవత్సరమున ముపసాదించిన బిల్లు, డిక్లేరేగారు ఎరించిరి. ఈ బిల్లు ననుసరించి హిందూ దేశ పరిపాలనా విధానములు నిర్ణయింపబడునెడల, భారతీయులు తమ కష్టములకు తగిన నివాసముల నందవలెనని డిక్లేరేగారు ఈ సంవత్సరమున నుడిచిరి. ఈ బిల్లు ఉపసంహరింపబడి, యొక నొక క్రొత్త బిల్లు సృష్టింపబడినది. హిందూ దేశపు శాసన నిర్మాణ కార్యనిర్వహణాధికారములు రాజ ప్రతినిధి యొక్కయు, వారి సభవారియొక్కయు చేతులలో నుండవలెననియు, వీరు 1858 సంవత్సరమున మున్న 15 మంది గల సంఘమున కధికార ముండవలెననియు, ఈ బిల్లుయొక్క యుక్తతయు. హిందూ దేశ పరిపాలనమునకై 1858 సంవత్సరమున చేయబడిన శాసనములను మార్పు లనేకములు జరిగినవి. ఇందు మూలమున ఇండియా ప్రభుత్వము విప్లవీయ రాజిగారి కొరంగు బడినది. హిందూ దేశ విషయముల నిర్ణయాల్లో పరిష్కరించుట కొక కార్యదర్శము, అతని కొక సహకార సంఘమును నేర్పొందు చేయబడినది. ఇండియా దేశపు ఆదాయములపై అధికారము కార్యదర్శిగారికిని, సభవారికిని కలదు. (సకేవము)

హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారియందు గల విశ్వాసమును హిందూ దేశ సంఘమువారు జూపుట

కలకత్తా, జూలై 20:— నేటి సాయంత్రమున మా ప్రవాసచంద్ర మిట్టెరుగారి యధ్యక్షతక్రింద ఒక సభ జరిగినది. తత్సందర్భమున హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారియందు తమకుగల విశ్వాసమును తెలుపుచు హిందూ దేశపు సంఘమువారిక తీర్మానమును జేసికొనిరి. ఈ క్రింది తంత్రీవాదము ఇండియా కార్యదర్శిగారి కంపబడినది:— "హిందూ ఇండియా కార్యదర్శిగ నియమించబడినందులకు కలకత్తాలోనున్న హిందూ దేశపు సంఘమువారిందయను పరమానంద భరితులమైతిమి. 2. హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారియందు, కలకత్తాలోనున్న హిందూ దేశపు సంఘమువారికిగల భక్తివిశ్వాసములను పార్లమెంటు సభవారికిని బ్రిటిషు ప్రజలకును తెలియజేయుట హిందూ దేశపు సంఘము వారందరను మిమ్ములను ప్రార్థించుచున్నాను. తమ ఉదారభావముతో హిందూ దేశమున పరిపాలించుటచే హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారు భారతీయులను నున్నవలె పాత్రులైరి. హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారిని గురించి మనస్థిరముగు తీర్మానమును జేయునపుడు భారతీయుల యభిప్రాయమును గూడ గమనించి తీర్మానమును గానించవలెను.

చిల్కాస్టీచురు.

(మా న్యకీయవిలేఖరి యొద్దనుండి.)

బాధక, జూలై 17 తేది:— స్టీమరులోని చాల భాగము యగమ్యతేది. కలకత్తానుండి విచ్చేసిన టంగ్స్టీచురు గొలుసుల సహాయముతో మూడు నాలుగు దినములనుండి చిల్కాను ఈడ్చుచుండ 50 అడగులు మాత్రము లోనికి జరిగినట్లు తెలియచున్నది. స్టీమరులో మదరాసు, కాకినాడ ప్రాంతముల నుండి యెగువతి అయిన నవ్వులుబస్తాలు, నెయ్యి, బట్టలు, గ్రుడ్లు పొగాకు, ఉప్పుచేపలు వగయిరా సామగ్రి నీటిలోతడిచి ముప్పాతికభాగము చెడి, దుర్గంధము నందినట్లు వ్యాపించుచున్నది.

విశేష సామగ్రి యందుకుచే వాకనములభముగ నీళ్లు కొని పోవుటకు వీలులేదని వాకాధికారులు తెలిపి వీలయినంత సాచగ్రిని దురికితేర్చి బ్రయత్నించి పనిచేయుచున్నారు. దుర్గంధమున సహింపలేని కూలీలను మంచి మాటలతో బోధించి దినమునకు ఒకరూపాయి కూలీవోప్పన ఇచ్చి సుమారు నెయ్యి నవ్వుల బస్తాలును, బట్టల బేలులను దురికితేర్చి కంపెనీవారు ఆదేశపు పుచ్చుకొన్న రెండు మేడలలో వేయించిరి. దుర్గంధము గ్రామములో వ్యాపించి యున్నది. ఇటీవల కలరా మహాదీకములతో బాధనొంది అనేకులు మృతియొందిరి. ఈ దుర్గంధమువల్ల యొక నెలువంటి రోగములుగూడు నోయని ప్రజలు కీటిల్లుచున్నారు. అదిగాక చెడిపోయిన నవ్వుల బస్తాలు స్వల్పధరలకు వేలమువేయుటచే కొంతమందిగుర్గంధ మైన ఆబస్తాలను స్వచ్ఛములకు దెచ్చి దారుకొనుచున్నారు. యూనియను వారింకేమాత్రము శ్రద్ధగలుగ జేసికొనకుండ యందుకు చాల ఆశ్చర్యముగ నున్నది. దినమునకు ఒకరూపాయి కూలీ వోరుకునని ఆసతో బోయిన కూలీలు కండ్లమంటచే బాధనొందుచున్నారు. రెండుదినముల నుండి కూలీలు పెళ్లు మాడిరి. అందుచే వాకాధికారులు దూరమునుండి కూలీలను రప్పించి దుర్గంధసామగ్రి రుక్తేర్చి బ్రయత్నించుచున్నారు. క్రిగ్రామములో ఎగువతి అయిన కొబ్బరి వనైరా సామగ్రిలో సుమారు అయిదువేల రూప్యములవరకు నష్టముకలిగినది. కాకినాడలో ఎగువతి అయిన సుమారు రెండువేల నవ్వుల బస్తాలు, నెయ్యి, పొగాకు, గ్రుడ్లవనైరా చాలబట్టలకు భీమా చేయబడినది. అచ్చటనుండి వర్తకులు వచ్చి వాకాధికారులయొద్దను పార్లమెంటు సభి కీట్లుపుచ్చుకొనిరి. అందు ఒక టంగ్స్టానులోనున్న సభలో కొంత చెడిపోయినట్లు రెండవ క్లాసులో పూచాలా భాగము తిడవినదనియు, మూడు నాలుగు క్లాసులలో కాలి వ్వంసమునవని ప్రానియిచ్చిరి తెలియుచున్నది. కాకినాడ వారి సభకు మొత్తం సుమారు ఏబది నేరు రూప్యము లందుననియు మదరాసులో నెగువతి అయిన బట్టల బేలుల బెల పంచొమ్మిదివేలనియు తెలియుచున్నది. బట్టల వర్తకులు బేలులువిక్రియజేసినబట్టలను చాకలి వాడ్రచే తుగ్గిపోయింది తిరిగి వాకాధికారులకు అందజేయుచున్నారు. వారు భీమా చేయలేదనియు అందుచే చాలసామ్యు న్యము సంభవించినదని గోల జేయుచున్నారు.

నిర్మలమైన మలబారు సారాయి.

(కొబ్బరికల్లునుండి పెట్టిడింపబడినది)

కొల: బో అరికవలెనె, ఇది మలబారులో సిగ్గుముచేయబడినది.

బహు నిర్మలమునది. ఆరోగ్యకరమునది.

డబ్బు, కాలుగలను, బుడ్లుగల పెట్టెలుగ అమ్మబడును.

విడి నీసాలు అమ్మబడవు.

యన్. పి. సారధి, అందుకో, (829) మదరాసు.

విరోధామహాసంగమము

రష్యాలో మరల ప్రజల కలవరము - 500 మంది హతులగుట

(1) హాల్బి ప్రభువును బాల్కనాగు చాల పట్టుదలతో సమర్థించుట

(2) రష్యాలో ఛాంతి గలుగుట - తాత్కాలిక ప్రభుత్వము నిలువబడుట

ప రా సు వారి కో క వి జ య ము

(రైటరు వ జ స్వీ.)

ఇంగ్లండు

విదేశ కాశ్యాలయము

హాల్బి ప్రభువుగారు యావత్కాలము

లండన్, జూలై 18:— విదేశ కాశ్యాలయమునుండి హాల్బి ప్రభువుగారు తొలగినచో ప్రజాక్షేమమునకు చాల ప్రమాదకరముగ నుండునని బాల్కనాగు తెలప ప్రభుత్వము వారు హాల్బి ప్రభువుగారు విదేశ కాశ్యాలయపు కార్యభారమును వహించునట్లు నిశ్చయించినని బోస్నాగారు కామన్స్ సభలో తెలిపిరి. పైనికులను శిక్షించు విషయము గురించి వైనిక సభవారు ఏ లై సన్ త త్వరలో తెలియజేసెదమ. సభ్యునియుటకు ప్రార్థనను హిందూదేశపు పరిపాలనను సమర్థించుటకు వీలకల్గునచట చాల చింతిలు చుంటి యని బోస్నాగారు తెలిపిరి. హిందూదేశపు పరిపాలనను గురించి వేరొక సంఘము వారు యోచించిన కలయినను విషయము నాలోచించెదమని బోస్నాగారు వాదనానుజేసిరి.

జనరలు టౌక్ మెండు

కాక్ స్ట్రాట్ నోపీయల్ టౌక్ మెండు గారు నిప్పు ధ్వజావళి నుంచబడినయిన వారి యాలోచనాని బాగున్న దనియు హాల్బిగారు నుడిపిరి.

దీలగుగారి తీర్మానమును చర్చించుట.

హాల్బిగారి రాజీనామాను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించు నుండగ్గునన పార్లమెంటు సభను నాపుణ్యతలెనని కామన్స్ సభలో 18-వ తేదీ సాయంత్రమున దీలగుగారి తీర్మానము నుపహరించిరి. ఈ విషయమున మంత్రివర్గమువారు గూడ కొంచెము బాధ్యత వహించి కార్యభారమును యోచించిన వలెనని గూడ తెలియజేసిరి. ఛాంబర్లెనుగారు నిందార్లు గారనియు హాల్బి ప్రభువుగారికి రాజీనామా సాంఘికబల మధికముగ నుండుటచే వారి కట్టి న్యాయతయు ఖుల్లి లేదని దీలగుగారు నుడిపిరి. హాల్బి ప్రభువుగారికి కిలుగ జేసిన సమాధానావకాశమునకును నితర పౌర సేవోద్యోగులను నిందించునని నిశ్చయించబడిన పైనికులతో సమానముగ వైనిక కాశ్యాలయ ప్రకారము సేవకులు భావించుట సమంజసముగ లేదనియు హాల్బి ప్రభువుగారు విదేశ కాశ్యాలయమున లేనంతమాత్రాన ఎట్టి ఇబ్బందులు లేకుండగనే కాశ్యాలయము నిర్వహించిన బడగలవనియు దీలగుగారు నుడిపిరి.

హాల్బి ప్రభువుగారికి ప్రతికూలముగ ఏ విచారణ సభవారును గూడ తీర్మానించి యుండవలసిన హెచ్చరిక గారు తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

హాల్బి ప్రభువుగారు రాజీనామా నిమిత్తము చాల సమంజసముగ నున్నదనియు ప్రభుత్వమువారు వానిని నిరాకరించుట తప్పనియు బోయిస్ గాట్ హిట్లర్ గారు తెలచిరి. తమ తాదేయాలలో సుకరగు హాల్బి ప్రభువుగారికి అగ్రాముము కలిగినచో తాము సహించవలసినయు అట్లు ఖట్టిబ్బనతో తాముగూడ రాజీనామా నిచ్చెదమనియు బాల్కనాగు నుడిపిరి. ప్రభుత్వమువారు పౌరసేవోద్యోగులను పైనికులను విచారించుటకు ఒక విచారణసభ నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నించినట్లు రిండుమ అయ్యది యంగీకరించబడలేదని నుడిపిరి. నివృత్తపాతబట్టితో గూడుకొన్న విచారణసభము వారు హాల్బి ప్రభువుగారిని విచారించినచో వారు నిర్దోషులని ఛాంబర్లెనుగ సెంటెన్సుని బాల్కనాగు పలికిరి. పార్లమెంటు సభవారు హాల్బి ప్రభువుగారిని విచారించుటకు విచారణసభవారిని నియమించినచో వానిని గురించి ఇకనే పాఠము చర్చించగూడదనియు బాల్కనాగు నుడిపిరి. హాల్బి ప్రభువుగారు తప్పకుండా గట్టి పుచ్చుట వారి యభిప్రాయము గావించుట వారి విచారించినచో విదేశ ప్రభుత్వమువారి ఉద్యోగులగునని, పూర్వపు ప్రభుత్వోద్యోగులు గూడ ఇదే ప్రకారము నిందార్లు కాగలరని బాల్కనాగు తెలియజేసిరి.

లండన్, జూలై 19:— వాట్సన్ లాంగుగా రిలుల బలికిని “న్యూస్” పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. చర్చిలు గారి నిర్యాజనమునుగూర్చి రామన్న ఫలితము లాలోచింపలేదు. చర్చిలుగారి నిర్యాజనమును గూర్చి యూనియన్లు గట్టి పట్టు పట్టినయెడల సర్ ఎడ్వర్డు కార్నగ్ గారి నిర్యాజనమును గూర్చి లిబరలు వారు కమిటీవారముకు తగు ప్రతిక్రియ నొసరించెదరు.

ఆస్ట్రీన్ ఛాంబర్లెను గారిని విదేశా కన్వేషనను కధ్యక్షునిగ నియమించిన బాగుండునని నూచింపబడినటుల డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటిష్ పత్రికల విమర్శన

లండన్, జూలై 18:— మంత్రివర్గపు మార్పులు సామాన్యముగ అతిభాగ్యుకతతో యోచింపబడుచుండును. ప్రధాన మంత్రిగారు స్వయముగ సాహసించి మంత్రివర్గమున జేసిన మార్పులకు వారిని అందరును ఆభినందించిరి. క్రొత్త మంత్రిలను ఆకీర్షించుటకు పూర్వము వారి కార్యఫలితములను బట్టి మనము వానిని ఆభినందించుట చాల యుక్తియుక్తముగ నుండును. సర్. ఈరిక్ గెడ్డిసు గారి పదవికి నియోగించబడుదు రని ఎవరు ననుకొనలేదు. కాని అందరును వారిసామర్థ్యమును కొనియాడిరి. గెడ్డిసు గారిని నియోగించుట చాల సమంజసముగ నున్నదని గూడ వాదించిరి. సర్ ఈరిక్ గెడ్డిసు గారు పార్లమెంటు సభ్యులుగ గూడ నియోగింపబడుదురని వదలి గలరు. ఛర్చిలుగారి నిర్యాజనమును గురించి ముఖ్యముగ చాల యాందోళనము జరుగుచున్నది. తమ రాజకీయాభిప్రాయముల ననుసరించి పత్రికలు మాంటేగు గారిని, డాక్టరు ఎడిన్ గానిని ఆక్షేపించుచున్నవి.

‘మాన్సింగు పోస్టు’ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— మనము మునగాలని పడవలను నిర్మించలేక పోయినను నిర్ణీత పడవు ఛర్చిలు గారిని రాజ్యాంగవేత్తగ నియమించ గలిగితిమి.

టైముస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఛర్చిలు గారి ఉత్సాహము తెలివి తేటలు మందుగుండు సామగ్రి నిర్మాణమునందు చాల చక్కగ వినియోగించును. కాని క్రొత్తగ యుక్తికి పన్ని పునస్సృష్టిని జేయుటకు ఎవరును ఇచ్చగించరు. మందుగుండు సామానును తయారుచేయుటకును, ఆ కార్యాలయముల కూలీల నియమించుటకును సంబంధ ముండగూడదు. దీనిని త్వరలో యోచించుట అగత్యము.

డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక యిట్లు ముచ్చుచున్నది:— సర్ ఎడ్వర్డు కార్నగ్ గారిని నియోగించుట అంతయోగ్యముగ లేదు. కాని చర్చిలు గారు మంత్రివర్గమున ప్రవేశించినచో చాల సమంజసముగ నుండును. విషయముల నన్నిటిని చర్చించుచు ఛర్చిలు గారును, మాంటేగు గారును ప్రభుత్వపరిపాలనను బలపరచ గలరు.

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— ఇది వరలో సర్ ఎడ్వర్డు కార్నగ్, డాక్టరు ఎడిన్ గాట్ల తమ కార్యములందు సైన్ లేక పోవుటచే వారిపుడు క్రొత్త పదవులకు నియమించబడుటచే వెతుకటి యుద్యోగులు తొలగి సోయించుటకు వీరొకరైన సంకల్పించవలసి యున్నది.

హాల్బి ప్రభువుగారి సిగ్నోసిత్వము.

లండన్, జూలై 19:— డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. పైనికుల సేముల నన్వేషించుట కొక వైదిక న్యాయాధికారిని నియమించుట పైనికుల కుపకారమే గాని అపకారము కదని బాల్కనాగు తెలప సభలో వాదించిన వాదన మిక్కిలి స్పష్టముగ నుండి మనస్సునకు బాగుగ

పట్టువడుచున్నది. దొరతనము వారు నూచించి వివిధతరగతి న్యాయాధికారులెవ్వరి చేతను హాల్బి ప్రభువుగారిని ప్రజల సభవారు విచారించబడనీయకుండుట హాల్బి ప్రభువుగారి కం తియు కష్టముగ నుండగలదు. అందఱినిదేచి పెట్టి హాల్బి ప్రభువుగారి సెక్యూరిటీ పరిశోధించుట అసందర్భమని బాల్కనాగు గారు చెప్పిరి. “మన మందఱును తప్పించుకొని ఆతని నొక్కనే హింసపాల్పేయుట యన్న నాయుడలు మండుచున్నది.”

పూచీదారులు శిక్షింపబడవలెను.

టైముస్ యూనియన్ కాంగ్రెసువారి పార్లమెంటులీ కమిటీవారు మెనపాటామియా నివేదనలో సేరథులుగ నెన్నబడినవారినిగూర్చి యేమియు చేయగూడదని దొరతనమువారు నిశ్చయించుకొనుట మంచిదికాదని యాక్షేపించిరి. ఇంకొకరిని స్థితులలోనుండినశిక్ష నొందవలసి యుండునట్టి పూచీదారుల నందఱిని విడిచిపెట్టక, వారికితగిన శిక్ష నొసగవలసినదని వారు ప్రధానమంత్రిగారిని హెచ్చరించిరి.

మాంటేగుగారి యుద్యోగమును గురించి

బ్రిటిష్ వారి యభిప్రాయములు.

చాలమందివాడు కాని బాధ్యత నెఱుంగనివాడు.

లండన్, జూలై 19:— మాంటేగుగారి ఉద్యోగమును గురించి బ్రిష్ నా బ్రిప్రాయములు గలవు. డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక ఇట్లు నుడువుచున్నది:— ఇండియా కార్యదర్శిగ మాంటేగు గారు తమ విద్యుత్తభర్యములను సమగ్రముగ నెరవేర్చవలెను. సహాయకార్యదర్శిగ నున్నపుడు చాల ప్రఖ్యాతిని గడించిరి. మెనపాటేమియా నివేదికమును చర్చించు సమయమున పీరిచ్చిన యుపన్యాసము హిందూదేశపు పరిపాలన సమస్యలపట్ల వీరికి గల సానుభూతిని స్పష్టము జేయుచున్నది.

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఇటీవల క్రొత్త ఉద్యోగములను గురించి ప్రత్యేకము విస్తారముగ నుడువవలసియున్నది:— హిందూదేశపు సంగతులన్నియు మాంటేగు గారికి ముందే తెలియును. ఇటీవల హిందూదేశపు పరిపాలనయందు గొప్ప సంస్కారములను జేయవలసినవి గూడ మాంటేగు గారు నుడిపిరి.

టైముస్ పత్రిక అభిప్రాయము ఈ క్రింద ప్రకటితము:— మాంటేగు గారు నిశ్చయముగ సమర్థుడు. 12 వ తేదీని కామన్స్ సభలో తమకు ఇండియాను గురించి సంగతులన్నియు బాగుగ తెలియుననియు హిందూదేశ మపరిపాలన సమస్యల యందుతమకు చాలవరకు ఆభిరుచిగలదనియు మాంటేగు గారు కామన్స్ సభలో 12 వ తేదీని నుడిపిరి. కాని ఇదంతయు మాకంత దైర్యమును కలిగించుటలేదు. ఇందుమించుగ మాంటేగు గారు ఇండియాసభను ఆక్షేపించిరి. ఇండియాసభవారి అభిప్రాయములను మన్నన సేయకుండగ తమ యధికార విజృంభణ నిమిత్తమే మాంటేగు గారు ఈ క్రొత్త ఉద్యోగమును స్వీకరించుటకు సంకల్పించుకొందురని మేమా హింపజాలము. ఇటీవల హిందూదేశ భావికాలపు పరిపాలనను గురించి ఏమేమో మాంటేగు గారు నూచించిరి. కాని ఆనన్నియు బాధ్యత నెఱుంగనివారు నుడివెను సంగతులు. దూర దృష్టి గల మంత్రి లేవరను ఇట్లు నుడవజాలరు. ఇట్లు పలుకరు.

స్పెయిను

స్పెయిను సిత్తిగతులు.

దేశీయ మంత్రివాజులొక్కలము

లండన్, జూలై 19:— బార్సిలోనాలో అంతయు సెమ్యరిగ నున్నది. ఎట్టియల్లరుల లేకుండగ కార్య విధానమును చక్కగ నడచుచున్నది క్యాటలన్ పార్లమెంటు సభవారి సమావేశముచే ప్రజలు కోపోద్దీపితులు గా లేదు. నేటిప్రతః కాలమువేలకే టైక్, క్యాస్టిలియానుయింపవారలవైపనిచేయు వారు సమ్మెకట్టిరి. కాని తిరుగ యోచించుకొని పనిని మౌల ప్రారంభించిరి సాగో సావగర్ల పొబుడి యొకటి యినుప పట్టాలనుండి తొలగిపోయియున్నది. మ్యాడ్రీడు బార్సిలోనా మధ్యభాగమున వాస్కో భూమకట విశ్రాంతి స్థలమున పొగబండ్లు డీ కొనినవని గూడ తెలియవచ్చినది. వేల, పియాదగర్ల ఉత్తరమడున్న యినుపవారి దగ్గరగూడ కొన్ని పొగబండ్లుకొనినవని యు తెలిసినదనియు సమాచారము గూడ పోవలకు అభ్యంతరము గలిగినవనియు దేశీయమంత్రిగారుతమ వాజులల ను తెలిపిరి.

ప్రశ్న

పరాసువారి పర్యవేక్షణ

ఒకవారపు లాభనష్టములు.

ప్రశ్న, జూలై 20:—15-న జూలై తో అంత్యమును వారమున 1037 వరకు నాకలు పరాసువారి వారమును సురక్షితముగ ప్రవేశించినవి. 1020 తెలంగాణ పదవలు చేవుల నుండి వెదలినవి. 1600 టన్నులకు వైదిన నాకలు 1600 టన్నులకు లోనగు నాకలు (2) రెండు అంత్యములచే నుంచబడినవి. 4 నాకలు అంత్యముల వారినుండి పారిపోయినవి.

దొంగిలెత్తిన వస్తువులు

శత్రువులపాతనముతో తమవస్తువులు

లండన్ జూలై 20:—తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రకటించి:—సోమి, ఎయిదు మధ్యభాగమున శత్రువుల దారుణముగ పోరుచున్నది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం దక్షిణమున మోవికోడిటూను వెంటిని కొండను జర్మనులు ముట్టడించిరి. కాని శత్రు ప్రయత్నములైరి. భయానకముగ ముట్టడి సన్నము క్రాయనకు ఈశాన్యమునుండి హస్తప్రయత్నములకు తూర్పు శత్రువులు మాస్సానులను ముట్టడించిరి. ఈయనలను చాలదొడ్డు తమ వస్తువులను వినియోగించిరి. రెండు పూర్వములయందును శత్రువులు విఫలమైరి. మధ్యమున మాకందకపు మొదటిపంక్తిలో కొంతవరకు మాత్రము తలదాచుకొనిరి. అచట ప్రతియుద్ధములను సరిపి వాని నదట నాపితిమి. శత్రువులకు అపారస్యములగునాడ కలుగజేసితిమి.

ప్రశ్న, జూలై 19:—జనరలు హేగెగారు నేటి రాత్రి టెలంగాణ ప్రభుత్వం మిక్కిలి భయంకరమగు కిరగిముట్టడి చాలున శత్రువుల నేటి ఉదయము లంబార్ధి జైతునకు దక్షిణ ప్రదేశము నెదిరించిరి. వారిముట్టడికి మేము తగిన ప్రయత్నములను మోసగితిమి. కాని వారు మాదంకములలో మిక్కిలి కొలది భాగమును మాత్రమే యాక్రమించిరి. మాకందకములలో ప్రవేశించినవారిని నడటనే ప్రతిముగ్ధముల మూలమున తరిమివైచితిమి. నిన్నటి రాత్రి ఖేరికి పశ్చిమమున శత్రువులు కొన్ని దాడులను రించిరి. వాని మహాశిష్టములతో నడవించిరి. అనేక కిరగి దళములనుగూడ సహాయము తెచ్చుకొనిరి గాని ఎచ్చటను మా సంక్షుల జేరలేకపోయిరి.

314-వ కొండదగ్గర పరాసువారి విజయము.

గొప్ప యుద్ధము.

లండన్, జూలై 19:—జూలై 17-వ తేదీన మ్యాగ్నసు నదికి వామ పార్శ్వమున పరాసువారి పదాతులు నాటిక పాత్రదారులవలె దిగ్విజయముగ పోరాడవని పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయమునను రూపక విలేఖరుడు తెలుపుచున్నాడు. జూలై 28-న తేదీన 104-వ కొండమున ఆవు కొట్టు అడవికి నీ మధ్యన కోల్పోయిన స్థానమును మరల వైకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. శత్రువుల ఫిరంగుల స్థానములు, వాటి సాధ్యము మితుచు క్కంగ తెలియును. పరాసువారు శత్రు వైద్యములను అలివారు ణముగ నులుమాడిరి. జూలై 28-వ తేదీన సర్వము చటాలములు నూటికి 50 చొప్పున రణచుండు మాత్రమైనవి. క్రొత్త వైద్యములు అసంఖ్యాకముగ సమర సహాయముగా మోలెదినను నూటికి 50, 60 చొప్పున శత్రువులకు మిగిలినవి. వాతావరణములు ప్రతికూలముగ నుండుటచే మాడుమార్పు యుద్ధ మాపిదేవవలసివచ్చింది. మరల ఇంతలో యుద్ధము జరుగదని తలచి జర్మనులు అలసిపోయిన తమ వైద్యములను విశ్రాంతి కంపుమంద పరాసువారు 1½ మైలు వరకు వ్యాపించునట్లు ప్రత్యయముగ శత్రువులతో జర్మనులను ముట్టడిం దించిరి. శత్రు వైద్యములన్నియు కలకర మొంగిన వని మాత్రే బంధిస్తున్నామని జేయబడిన వైద్యములు తెలుపు చున్నాను. పరాసు వైద్యములు బర్మనల మాడవచ్చుకొని ప్రవేశించిరి. శత్రువులు తమ మొదటి పంక్తి పరాసువారి స్వాధీన మగుట నెలుగనే ఎలుంగరు. పూర్వము జూలై 28-వ తేదీన జర్మనులు ఆక్రమించుకొన్న స్థలమును పరాసువారు 800 గజములవరకు తమ స్థానములను స్థాపించుకొనిరి. అతి స్వల్పముగ నష్టములతో పరాసు వారి యుద్ధమును విజయము గాంచిరి.

ఫ్లీమ్మార్గలు హేగెగారి నివేదికము.

లండన్, జూలై 20:—గ్రావెన్ దగ్గరను, వైద్యముకు తక్షణముగ నను ప్రతినిధులను జననంతముగ గాడిన సరిగిరి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వాతావరణమున కొన్ని సర్వస్వములను గ్రావెన్ శత్రువులతో తీరముగ వారిరి.

పరాసువారి ఇటీవలి ప్రకటనము.

లండన్ జూలై 20:—పరాసువారు నేటి యుద్ధము మిట్లు ప్రకటించిరి.—ఆర్మీ వైసు, డ్రాయిను యుద్ధము తి దారుణముగ నున్నది. తమశత్రువులనున్నటిని భయంకరముగ కేంద్రీకృతము గావించి చాలవరకు గాత్రకాలమును శత్రువులు తమయుద్ధములను మరలపారంభించిరి. నిన్నటి సాయంత్రమును క్రాయను, వాండ్లరు పీత భూములయందు శత్రువులు గొప్ప వైద్యములతో ప్రబలముగ ముట్టడించిరి. రణరంగముందంతటను వైద్యములు బాహు బాహిని వెనంగిరి. మావైద్యములు అమిత బల పరాక్రమములను ప్రదర్శించిరి. అతి నిబ్బరముగను అతి పట్టుదలతోను మా వైద్యముల తేల్చుచున్నామని పోరుటచే శత్రువులను లన్నియు ప్రతిహతము లాయెను. మాస్సానులను లన్నిటిని నిలబెట్టుకొనగలిగితిమి. కాల్మికోర్నియా పీతభూమియందు గాని కేసు మెంటు పీతభూమి యందు గాని జర్మనులు ఒక అంగుళము వైపునాక్రమించుకొనజాలలేరి. పాపము జర్మనులు ఎంతటి కష్టములకైన సరించి పోయిరి. కాని ఏమియు ప్రయోజనము లేకుండెను. మా ముందు ప్రదేశమంతయు మృతక శేఖరులతో నిండియున్నది. ఎచట జూలినను రక్తపు మడుగు చే కాని ఎందు మున్నది, దీక్షించి శత్రువుల సైన్యములు విరితమగుచున్నవి. రుద్ద్రేక్షము గూడ స్పష్టమగుచున్నది. కాల్మికోర్నియా కేసు మెంటు పీతభూమి మధ్యను జర్మనులు కొంత ప్రదేశమును వశము జేసి కొనుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని శత్రు ప్రయత్నములైరి. తీరముగ ప్రతియుద్ధమును సర్వ శత్రువు లాక్రమించుకొన్న ప్రదేశమును మావశముజేసికొంటిమి. పీతభూమి ఖిరమంతయు మాస్సాధీనులతో నేయున్నది. 600 మిలటరుల ప్రదేశము మాత్రము శత్రువుల స్వాధీనములో నున్నది. పీతభూమి కుత్తరభాగమున నున్న మా మొదటిపంక్తిలోనున్న స్థానములను శత్రువులు ముట్టడించి క్కంగును జేసిరి. కాకలి వైరులను 20 మంది బంధిస్తున్నామని జేసితిమి.

దుష్టా

దుష్టా అతివాదులు.

వెట్రోగ్రాడు, జూలై 19:—కలహములన్నియు పూర్తియైయుండు తలపరమ్యుని స్థానిక వైద్యాధికారి తెలిపెను. ప్రధానగరమున మరల శాంతిని నెలకొల్పటకు చేయు ప్రయత్నము లన్నిటియందును దౌరతనమువారికి సహాయ మొనర్చినవని వైద్యక ప్రతిష్ఠాపనలన్నియు మాటయిచ్చెను. గత రెండుదినములలో 500 మంది చంపివేయబడిరి, నిన్నటి దినమున ననేక బ్యాంకులును, కర్మాలయములును మాసివేయబడినప్పటికిని, బ్రాములు నడవనొండెప్పటికిని స్థితి చాల బాగున్నది. తాత్కాలిక దౌరతనపు సభ్యులలో దొరికిన వారి నెల్ల పట్టుకొనెదమనియు, ప్లేటులైజరీ, స్వంతబ్యాంకిలు మొదలగువాని తుపాకులగుండ దౌరతనంతమట్టువను సంగ్రహించెదమనియు, మాస్సానులతో చేసిన ప్రయత్నములు కొనసాగలేదని తలచుట కనేక కారణములు గలవు. కోనట్టుల కావలినశములు వచ్చువలన చాలవరకు శాంతి నెలకొల్పబడెను.

వెట్రోగ్రాడు స్థితి.

లండన్, జూలై 19:—సాయం 5:—వెట్రోగ్రాడు నందలి స్థితి యభివృద్ధిలోనికి వచ్చుచున్నది. మొదటి మర ఫిరంగుల దళమును నాయగు సాయుధ మోటారు బండ్లను వీని నిష్ఠుల ప్రధాన కార్యాలయ మార్గమును గాపాడ నియోగింపబడెను. వారు కాన్యనిర్వాహక సంఘముల అధికారమునకు లోబడిరి.

క్రాన్సుడటు నావికుల ఆందోళనము

వెట్రోగ్రాడు, జూలై 18:—క్రాన్సుడటునుండి నేల కొలిది వైద్యముల నావికులు కార్మికులు వెట్రోగ్రాడులో ప్రవేశించిరి. సంఘమభివృద్ధి పొందు గాక అధికారము నకంచు గాక యను జేరినందు కిరందరును భ్వజములతో పురపీఠల సాగుచుండిరి. పురపీఠల యందు ప్రజలవై ఫిరంగులను ప్రేయ్యటచే అందరికిని కోపాజే ముద్భవించినది. అదానంతటి ఎచట జూచినను గుర్తులేకుండ ఇష్టముచచ్చినట్లు ముఖిరంగులను ప్రయోగింపకొచ్చిరి. ఎచట జూచినను ఫిరంగిముగనందెను. సాయుధమై పురమందు ఆల్లలకు గానిమిచ్చి వారందరు నెలము నికలి పోనల మునని ప్రభుత్వమువారు ఈ దురప్రవర్తనములను వెట్రో

గ్రాడు మిలటరీ గవర్నరుగారు తెలియజేసిరి. పురపీఠల కట్టి భయము లేకుండగ జేయుటకు వైద్యములకు వేర్వేరు పనులు విధించబడినవి. దేశమందంతటను నెమ్మదిని కలుగజేయవలెనని ఆజ్ఞాపించబడెను. పురమందున్న వారందరును యిట్లువేదలి అనవసరముగ పోగూడవని గూడ బాసిందిరి. నెలవారిలు చొరకుండగ తలుపులను మాసికొనుదని ఉత్తవు జేయబడెను.

శాంతిస్థాపకులకును పరివర్తకులకును

కలహ మంత్యముగుట.

వెట్రోగ్రాడు, జూలై 19:—శాంతి స్థాపకులకును పరివర్తకులకును యుద్ధమంత్యముగు సమయము తటస్థించుచున్నది అందరును అభిప్రాయ పడుచున్నారు. స్థానిక వైద్యములన్నియు యుద్ధసిద్ధులై కార్యాలయమున రాత్రిలందు నిద్రించుచున్నారు. శీతకాల ప్రాసాదమునుగూడ వినియోగించుచున్నారు. ఇప్పటికే రక్షణాధ్యక్షులు ఫిరంగులను పబ్బవించి, సాయుధబండ్లన్నియు వైద్యక కార్మిక ప్రతినిధి సభ వారి యాధీనములో నున్నవి. వైది కాధికారులు గూడ సాయుధబండ్లకు తమ స్వాధీనము నుంచుకొనిరి. ప్రభుత్వాధికారి మంత్రులు వైద్యక కార్మిక ప్రతినిధుల సభవారి కీయకలమునకు సంబంధముకలెనని. మా దేశములో జనసభ లన్నిటిని సమావేశము గావించి ఈ సమస్యను చర్చించవలెనని వైద్యక కార్మిక ప్రతినిధుల సంయుక్త సభ వారికి తీర్మానము జేసిరి. ఈ లోతుగ వర్తమానయందున్న ప్రభుత్వమువారి అధికారము నుండవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈయన సభవారిందరును మాస్సాను ఒకపక్షములోపుగ సమావేశమై వెట్రోగ్రాడులో బాధ్యత నెలుంగని పటాలముల యాందోళనమును ఆపుచేయుటకు ప్రయత్నించెదరు. మాస్సాను వైద్యక కార్మిక ప్రతినిధులు ఈసంగతుల గురించి వెట్రోగ్రాడులో యోచించుట చాల సమంజసముగ నున్నది. మాస్సానులో విధులయందు దగ్గరి చేయగూడదని 412 అనుకూలముగను, 212 ప్రతిపూలముగను తమ యభిప్రాయములను తెలియజేసిరి.

విశ్వాసముగల వెట్రోగ్రాడు వైద్యములు.

క్రాన్సుడటునుండి ఆందోళనమును జేయుటకు వెట్రోగ్రాడునకు కొంతమంది విచ్చేసియుండిరి. వీరందరు నిపును వెట్రోగ్రాడులోనే యుండిరి. వైరులు చాలవంది యాందోళనయందు జేరుటమానిరి. నిన్నటి దినమున ఫిరంగులదెబ్బకు 100 మంది వైద్యకాలకు గొంపోడిరి. కోనట్టు సంఘమువారు ద్రోహము చేయబడిరి. చాలమంది కోనట్టు కాల్యుబడిరి. నెదిస్పి-దగ్గరగూడ కోనట్టులు తుపాకులతో కాల్యుబడిరి. 5 గురు వ్యక్తులైరి 25 గురు క్షతగాత్రులైరి. 15 పటాలములు ప్రభుత్వమువారి కిరపుర పోరవని. క్షయధికముగ మరియు చున్నది.

జర్మనుకుటలు

వెట్రోగ్రాడు, జూలై 20:—బ్రుసిలాపుగారి యుద్ధగర్భములో ముఖ్యకారకులు ఇటుల వ్రాయుచున్నాడు. వెనిసు గారు జర్మను జనము ప్లాప్ యొక్క ఏకైకము. మావ్యూహిష్ట కక్ష నాయకుడు కోస్టోలిస్కిగారు రువ్యామందలి జర్మనుల ప్రధాన ఏకైక వైద్యక కార్మిక సంఘముల సంయుక్త సమావేశమున, ఇష్టము రాజీనామాలు నొసగిన సలుగురు ప్రహారి పాలన మంత్రుల స్థానములలో నెవరిని నియోజింపవలయు నదియు నిశ్చయించు నిమిత్తము అభిల కార్మిక వైదిక ప్రతినిధుల సభలను ఆహ్వానించుచు నొక తీర్మానము గావించిరి. నియామకములు నిశ్చయంబు బడువరకును అంత అధికారమును దౌరతనమువారి చేతులలోనేయుండవలయును. 17 వ తేదీనాటి యల్లరులలో సాయుధవైద్యకులును, కార్మికులను వ్యవసాయయంత్రని పట్టుకొని ఒకమాస్సాను లిష్టనాయకుని ఉపన్యాసమునంతయు వినున తరకు నేనని విడువనంజేసి తెలియచున్నది.

వైద్యగర్భ యుద్ధము ఎక్కడగ జరుగుట

లండన్, జూలై 18:—జర్మను వాయువాస్త్ర లిష్ట తెలుపుచున్నది:—వైద్యగర్భము మాసాబర్గు స్మార్గకాకు దక్షిణమునను యుద్ధ సతిత్రయగ జరుగుచున్నది. దక్షిణాన దిగ్భవ ఫిరంగి లతి దారుణముగ పోషించుచున్నది. సునితి లోయ కురుప్రకృతుల చటాన్ని నేరకు వైపున ఫిరంగుల పోరు జరుగుచున్నది.

వెట్రోగ్రాడు, జూలై 20:—వ్యాచకాధీనమై ఎం. వెనివేజెపు గారు తమవరకు రాజీనామా మోగిరి.

గ్రీకులు

ఏప్రిల్ 19:— గ్రీకుల చిన్న నౌకలు మరల అవతారికలనునే యిచ్చి పేయబడు నని మిత్రవంధుల వారు గ్రీకునకు తెలియజేసిరి.

ఏప్రిల్ 10:— థేసాసునుండి తమబలముల

గ్రీకువారమునా రుపసంహరించుకొన కలసి ధర్మని బ్రిటిషు దొంగతనమువారు వారికి తెలియజేసిరి.

హాలండు

బ్రిటిషువారు హాలండువారికి కొంత

సమరాయమును జేయుట.

హాలండు నౌకలకు సురక్షితముగ త్రోవను జూపుట.

అమస్టరుడం జూలై 20:— జర్మనులు హాలండువారి నౌకలు సురక్షితముగ పయనముగలుగుట ఒక మార్గమును నదిని నెట్టిరి. ఆవారిని హాలండువారి నౌకలు పోవుటకు బ్రిటిషు వారు అంగీకరించిరి.

లండను, జూలై 20:— డచ్చి ప్రెస్ డివిజన్ 4 కోట్ల

స్టోనల బుణము సెనుగుటకు చెడక ఛేబరువా రేగ్రీకు ముగ సచ్చులించిరి.

జర్మనీ.

వీచిస్టాగు సంధి తీర్మానము.

లండను, జూలై 20:— వీచిస్టాగు సభలో ఈ క్రింది తీర్మానము చేయబడినది. 1914 ఆగష్టు 4 వ తేదీని ప్రకటించిన తీర్మానము క్రొత్తదేశము నాక్రమించుకొన నుద్దేశించినది. స్వేచ్ఛా, స్వాతంత్ర్య, జాతంత్యంక దృఢత్వములకొరకు పోరు సలుపుదున్నది. సమద్ర స్వేచ్ఛము క్రమము, ఆర్థిక కాంతి యుక్తము నగు సంధిని, అన్ని జాతులలోన నెప్పటికిని ఎడతెగనిసంధి నది గోరుచున్నది. అయినది జర్మనీని, దాని మిత్రులను మిత్రవంధులవారు భయ నెట్టునంతకాలము యుద్ధము చేయుచునే యుండును.

టర్కీ

మెసపోటామియా యుద్ధము.

లండను, జూలై 20:— మెసపోటామియా అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. యూఫ్రేటీసు నదియొద్దను రా మాదయ్యడికను మేము తురుష్కలలో పోరు నదిపిలిచిమి. శత్రువుల కనేకస్వములు కలిగెను. కడచిన పదిదినములలో మేము యూఫ్రేటీసు నదీతీరమున పదిమైళ్లు విడిదికి బోతిమి. ఎండ బహుతీవ్రముగా నుండుటకలన నిక విడిదికి బోవలసి కుంటిమి.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా సమాచారము.

ఆఫ్రికను అధికారులొక్క ప్రకటించిరి:— కల్వారు దక్షిణ ముగను వైర్చిలిను శత్రువులను చుట్టు మట్టుచునేయున్నా రము. పొదులగండ బోయమార్గమును ఛేదించి విసాకముకు 7½ మ యిల్ల దూరము లో ప్రవేశించి తిమి రూయపానేనది దగ్గర శత్రువులను పంచితదేశములకంటి పార గొలిచిమి. మానేయు పకారాను; పిహను, మాహెర్లై వైకేగు చున్నవి. సీజియానోనున్న శత్రు ప్రాంతములన్నియు మాహెర్లై వైపుకు తరుగుబడినవి. పోర్చుగీసువారిలో సహకారముగ పోడి మాత్రమును మే మాక్రమించుకొంటిమి. ఈ గోర్యమున 50 మైళ్లదూరము శత్రువులను పారగొలిచిమి.

పెట్రోగ్రాదు, జూలై 19:— 5 వేలమంది యూక్రే యిందు వైనియు కీపుఅర్మీలను బట్టుకొనిరి. కాని వారతన మునారు వెంటనే తగినదరిక్కిను పొనరించుటవలన వారిప్పు డా ప్రదేశమును విడిచిరి. కాంతి నెలకొల్పబడినది.

లండను, జూలై 19:— రువ్యను అధికారు లిట్లు ప్రక టించుచున్నారు. పెట్రోగ్రాదు దక్షిణదేశము మాల్గి పక్షా లములు తురుష్కదళముల నెదిరించి వై వీలను బట్టుకొనియె ను. కరమూట్ దలాసినదివిడిచివారతనను మేము మరల్చివైచితిమి.

TELEGRAMS.

Behar

Indian Home Rule Movement.

Mr. Surendranath Banerjee Sympathetic.

GAYA, July 20.

Mr. Surendranath Banerjee arrived at Gaya from Ranchi yesterday. Interviewed by the Secretary, Local Branch, Home Rule League, he expressed his inability to deliver a public lecture owing to bad health. However, he assured them of his full sympathy with the Home Rule movement, which he said was identical with the Congress Muslim League's joint scheme. Mr. Banerjee denied authorship of the article in the "Bangalore", published on the 14th, entitled "On the real issues of Home Rule", which criticises Sir Oracles' methods.

United Provinces

Expedition Against the Mahsuds.

Satisfactory News.

ALLAHABAD, July 20.

It is understood that the latest news from Waziristan is satisfactory and a further number of rifles has been brought in by the Mahsuds.

The Samarpaha Taluqudar Case.

Appeal Dismissed.

ALLAHABAD, July 20.

The Judicial Commissioners of Oudh have delivered judgment in the Samarpaha Taluqudar case in which Sir Rashbehari Ghose appeared for the appellants and Sir Sunderlal for the respondent. The property in dispute was a very extensive and an old one. At the time of the annexation of Oudh it was in the possession of Thakur Bazant Singh. The suit was brought by one Bisheshwar Singh, who claimed to be the nearer male heir of Bazant Singh against Raja Rameshwar Singh. The lower Court dismissed it. The Judicial Commissioners dismissed the appeal holding that Raja Rameshwar Singh was entitled to the estate and not the plaintiff.

Central Provinces

Sir Henry Stanyon.

Congratulations on His Knighthood.

NAGPUR, July 20.

The Nagpur Bar Association assembled in Sir Henry Stanyon's Additional Judicial Commissioner's Court to congratulate him on the Knighthood conferred upon him. The Hon'ble Mr. Dick, as President of the Association, in the course of a speech, congratulated Sir Stanyon. Sir Stanyon in reply referred to the noble traditions of the Bar and urged that in India every individual member of the Bar should act as intermediary between the Government and the people as regards the constitutional progress of the country.

Punjab

13 Moslem Young Men Disappear.

An Old Story Recalled.

3 MEN ARRESTED AND HANDED OVER TO PARENTS.

LAHORE, July 20.

It will be recalled to mind says the "Tribune" that about two years ago a report went round Lahore that certain Mahomedan young men, 13 in number, studying at some of the Local Colleges had disappeared all of a sudden and were supposed to have made their way across the frontier. Three of these youngmen were some months ago brought down to Lahore under surveillance. It is now stated that they have been handed over to their guardians who have been required to stand surety that their respective wards shall not until further orders leave the municipal limits of their respective towns Lahore, Gujranwala and Lyallpur and that for some time to come there will be a bar on their obtaining Government employment.

Sind

A Defaulting Magistrate.

Convicted and Sentenced.

KARACHI, July 20.

Mr. Wali Mahomed, formerly City Magistrate Hyderabad, Sind, has been found guilty by the Sessions Judge, Hyderabad, on two counts of receiving bribes and sentenced to six months rigorous imprisonment and Rs 1500 fine on each count the imprisonments to run concurrently. The prisoner was suspended in December 1915 and proceedings instituted in the following March before the Hyderabad City Magistrate. An application for the transfer of the case to the Sessions Judge was granted and the trial concluded in Hyderabad before the Sessions Judge in March this year when sentence was promulgated.

An appeal was made to the Judicial Commissioner's Court on the 4th May, when the accused was represented by Mr. Eardley Norton, on the ground of misjoinder of charges and the case was returned to the Sessions Judge, Hyderabad, for retrial with the result as stated above.

Bombay

Bombay G. I. P. Strike Continues.

BOMBAY, July 20.

The strike of about 5,000, employees of the G. I. P. Railway, Locomotive workshops, at Parel continues to-day. The men met at Charnbaug yesterday afternoon when they decided to take legal advice and started

to collect two annas per head to defray the necessary expenses. This morning the men arrived at the workshops at the usual hour but showed no disposition to enter the place. The Police were present to preserve order. The men carried about the premises for some time discussing the situation amongst themselves and then left quietly for their houses. The men employed at the running shed at Kalyan on hearing what had happened at the Parel also struck work yesterday. This afternoon after the usual midday meal hour men of Matunga Workshops also went out on strike, and refused to resume work. Whether the movement is in sympathy with the Parel men or not is not known.

Unfounded Rumours in Bombay.

Government Invites Co-operation.

BOMBAY, July 21.

A Press note says:— It has come to the notice of the Government that during the past six weeks there had been some unrest amongst the working populations in the north of the Island of Bombay due to rumours in circulation concerning lawless behaviour on the part of inmates of the military labour camp at Dadar, recruiting agents and other persons apparently inmates of military hospital at Parel. The city police have been active in investigating into the sources of all such rumours as have come under their notice. The publication in press of rumours and allegations of lawlessness on the part of persons mentioned is considered by the Government to be prejudicial to public safety as being likely to promote feelings of enmity and hatred between different classes of his Majesty's subjects, which feelings in turn give rise to strikes, hampering production of materials required for the prosecution of the war and prejudice recruiting operations upon which depend the adequate supply of the combatants and followers for Indian army. The Government are most anxious that all such rumours and allegations shall be investigated at an earliest opportunity by the police, so that they may be brought to light and any offender promptly punished. The Government therefore trust that the general public will co-operate with the police by giving prompt information to the latter as to any instance of alleged lawlessness. The Government further trust that the better educated portion of the public will co-operate by contradicting any unfounded rumours and allaying public excitement.

South India

A fire occurred yesterday at 1.30 in the afternoon in Rue des Brahmins Pondicherry and in the next two streets close to it. From one house where the fire originated it spread rapidly to other houses and other streets covering an area of about a quarter mile. The Fire Brigade immediately came to help. His Excellency the Governor accompanied by the Secretary and other officials appeared on the scene. About thirty houses have been burnt down and about one hundred houses are more or less damaged. An old woman burnt to death and two dogs chained to the post were roasted alive by the fire.

ORIENTAL

Government

Security

LIFE

Assurance Co. Ltd.,

ESTABLISHED 1874.

HEAD OFFICE-BOMBAY

LOW PREMIUMS. LIBERAL CONDITIONS

Prompt Payment of Claims.

Egmore, Madras,

19, March 1917.

DEAR SIR,

I have your letter dated to-day and the cheque in settlement of my policy, as the Policy fell due only yesterday. I greatly appreciate the celerity with which my claim has been settled. I also take this opportunity to express my appreciation of the courtesy and consideration which I have always had in my dealings with your company both when I was dealing direct with the Head Office at Bombay and since my policy was transferred to the Madras Branch.

Yours Sincerely,

P. Rajagopalachariar

Member of Council,
Government of Madras

Wanted Immediately

Agents on fixed salaries and Commission required in all important Towns of Ganjam, Vizagapatam, Godavari, Kistna, Guntur, Nellore, Cuddapah, Kurnool, Bellary, Chittoor, and Anantapur Districts.

Apply to:—

The Superintendent of Agents

ORIENTAL LIFE OFFICE

C/o POST MASTER,

BERHAMPORE (GANJAM)

OR TO:—

The Branch Secretary

ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,

Post Box No. 8, Madras.

THE GREAT WAR

Mr. Balfour's Strongest Defence of Lord Hardinge

Internal Troubles in Russia: 500 Killed

Order Restored: Provisional Government Secure

FRENCH SUCCESS AT HILL 304

[Reuter's Agency.]

Russia

Kronstadt Sailors' Demonstrations.

LONDON, July 19.

PETROGRAD.—Thousands of sailors, soldiers and work-people have arrived from Kronstadt. Sailors are carrying banners inscribed "down with authority and long live the Commune." Provocative firing started in the street and was followed by random machinegun fire causing a general panic. The military Governor of Petrograd has announced that in accordance with Government's order to clear the city of armed persons disturbing order and threatening security of citizens troops have been ordered immediately to proceed to reestablish order. He requests the citizens not to leave their houses except for urgent reasons, and to close their doors in order to exclude unknown persons.

Fatal Struggle Between Order and Disorder.

LONDON, July 20.

PETROGRAD, July 19th.—Consensus of opinion is that the decisive stage is approaching in the struggle between forces of order and disorder. Local troops are bivouacking in general staff building and the winter palace square where cannons have been posted. Most of the armoured cars at the disposal of the Council of Soldiers and Workmen's delegates and the military authorities. The Joint Committee of soldiers' and workmen's delegates and peasants' delegates have passed a resolution that it is necessary to convene a Pan-Russian Congress of Councils of Soldiers and Workmen's delegates to consider the transfer of the whole governing power to the Council of Soldiers and Workmen's delegates. Meanwhile the present Government must exercise its power. Mr. Teresteli announced that this congress will meet in a fortnight at Moscow in order to prevent interference by the irresponsible part of the Petrograd garrison. It is not worthy that Moscow Council of Soldiers and Workmen's delegates discussed the events at Petrograd and passed a resolution by 442 to 242 prohibiting street demonstrations in Moscow.

Petrograd Troops Loyal.

Demonstrators from Kronstadt remain in Petrograd but there are evidences that they are beginning to be disillusioned as to prospect of their "coup d'etat". Troops in Petrograd have generally abstained from joining the procession of demonstrators from Kronstadt. One hundred persons were taken to hospital as a result of yesterday's firing. Parties of Cossacks suffered from treacherous attacks: for instance, multipliers and workmen's red guard were holding a procession, when they met a troop of unarmed Cossacks following a few mysterious shots in the air. Machine-guns fired a volley into Cossacks who galloped off. A number were killed and wounded including some civilians. Shots were also fired on Nevsky Prospect when an armed regiment was passing a party of Cossacks. Five were killed and twenty-five wounded. In subsequent firing between a regiment and Cossacks a machine-gun regiment at Stroina near Petrograd has placed fifteen companies at the disposal of the Government. Heavy rain is falling.

German Spies Actively at Work.

LONDON, July 20.

PETROGRAD.—A letter from General Brusiloff's chief of staff alleges that M. Lenin is the Agent of German General Staff. It is also stated that the Maximalist leader M. Kozlovsky is Chief German Agent in Russia. Joint meeting of Councils of soldiers' and workmen's delegates has passed a resolution convening a general assembly of all Russian councils of soldiers' and workmen's delegates and peasants' delegates to decide who shall replace the four constitutional Democratic Ministers who have resigned. The resolution says, pending the decision all power must continue to be concentrated in the hands of the Government. It transpires that during disturbances of the 17th armed troops and workmen arrested the Minister of Agriculture who was not released until he had listened to a speech by a leading Maximalist.

Situation Improving.

LONDON, July 19. (5 P.M.)

Situation in Petrograd appears to be improving. The first machinegun regiment and four last armoured cars are guarding the entrance to the Headquarters of the Leninists who have submitted to the authority of the Executive Committees.

Extremists Last Bolt Shot: Government Strongly Supported.

LONDON, July 19.

PETROGRAD.—The Local Commander announces that disorders may be regarded as definitely ended. All military organisations have given assurances of their readiness to support the Government's efforts to re-establish order in the Capital. It is estimated that there were five hundred casualties in the last two days. Although the majority of Banks and Business Houses

were closed yesterday and trams were not running there is a great improvement in the situation, and there is good reason for hoping that Maximalists whose plans included the arrest of members of the Provisional Government and the rifling of the State Treasury and private banks have shot their bolt. The appearance of Cossack patrols has largely restored confidence.

Minister of Justice Resigns.

LONDON, July 20.

PETROGRAD.—The Minister of Justice, M. Fereveltsch, has resigned.

Great Britain

Lord Hardinge Indispensable.

Discussion of Indian Administration Postponed.

LONDON, July 20.

In his statement in the House of Commons Mr. Bonar Law said that the Government had decided, on the representation of Mr. Balfour, who alone was in a position to judge, that it would be detrimental to the public interest if the Foreign Office were deprived at present of the services of Lord Hardinge. The decision of the Army Council in regard to the action to be taken by them in respect of soldiers would be announced as soon as possible. Mr. Bonar Law regretted that it would be impossible to discuss Indian administration prior to the adjournment and promised to consider the suggestion that a committee should consider Indian administration.

Mr. Dillon's Motion Discussed.

LATER. In the House of Commons this evening Mr. Dillon moved the adjournment of the House in order to call attention to the Government's refusal to accept Lord Hardinge's resignation and declared that the principle of ministerial responsibility was involved. He believed that Mr. Chamberlain was not blameworthy, but Lord Hardinge was allowed to ride off with his feathers untouched because he was powerfully backed socially and influentially. He contrasted the opportunity of self defence afforded to Lord Hardinge with other Civil servants who were compelled to maintain silence and with incriminated soldiers liable to court-martial and denied that Lord Hardinge was indispensable at the Foreign Office.

Mr. Hemmerde opined that no tribunal could have arrived at a conclusion adverse to Lord Hardinge.

Mr. Joynson-Hicks considered that Lord Hardinge had been right in offering to resign and the Government was wrong in refusing acceptance.

Mr. Balfour's Strong Defence.

Mr. Balfour said he was not going to allow an act of gross injustice towards one of his subordinates, and he made it clear to the House that an adverse decision would lead to his own resignation. He emphasised that the Government had tried to found a tribunal to deal with soldiers and civilians, but it was not acceptable. He was convinced that, if Lord Hardinge were tried before an impartial tribunal, he would be cleared. If the House would not appoint a tribunal to judge Lord Hardinge, it should leave him alone. There was no intention to shield him, and the more his case was examined the more it would be seen that his responsibility was the same as the members and former members of the Government.

The "Daily Telegraph" says, a distinct impression was made in the Commons by Mr. Balfour's argument that the grant of court-martial to soldiers was not a punishment but a privilege. It was really an extreme hardship to Lord Hardinge that the Commons refused to let him be brought before either of the tribunals suggested by the Government. Mr. Balfour concluded it would be a scandal to make Lord Hardinge a scapegoat. "It makes by blood boil that he should be sacrificed and we go free."

Those Responsible Must be Punished.

The Parliamentary committee of Trade Union Congress has passed a unanimous resolution protesting against Government's decision not to deal with persons implicated in the Mesopotamia report, urging the Premier to take steps to deal with those responsible such as would be taken if they held more humble and subordinate positions.

Judgment upon Lord Hardinge.

Calcutta Indian Association's Telegram of Protest.

CALCUTTA, July 20.

At a meeting of the Indian Association held this evening under the presidency of the Hon'ble Mr. Pravash Chandra Mitter a resolution was adopted expressing a vote of confidence in Lord Hardinge. The following cables have been sent to the Secretary of State for India:—

TELEGRAMS.

(1) The Indian Association, Calcutta, offers sincere congratulations on your appointment as Secretary of State for India. (2) convey to the Parliament and the British public of the confidence of Indian people in Lord Hardinge. His liberal administration won for him the esteem of the people. The Indian Association request that Indian feeling will be a determining factor in the judgment upon Lord Hardinge.

Lord Hardinge's Vindication.

Lucknow's Message to Premier.

LUCKNOW, July 20.

The following telegrams have been sent to the Prime Minister by the Hon'ble Rajah of Mahmudabad as President of the British Indian Association and of the All-India Moslem League respectively:—

On behalf of the Taluqdars of Oudh I enter my respectful but emphatic protest against the adverse finding of the Mesopotamia Commission in respect of the Right Hon'ble Baron Hardinge. The Taluqdars believe that it was through the statesmanlike handling of officers by the popular and gifted ex-Viceroy that, at the most critical juncture in the history of British India and of the Empire, a catastrophe was averted. The whole of India had, and still has, undoubted confidence in his great personality, and unanimously regards his Viceroyalty a shining page in the history of British Rule in India and, on behalf of the All-India Moslem League, strongly and respectfully, protest against the Mesopotamia Commission impugning Lord Hardinge's conduct. His exalted tenure is cherished by all classes and creeds, by none more than Mussulmans. His farsighted statesmanship, courageous confidence, and deep sympathy for Indians have made the foundations of the British connection firmer than ever. He is regarded as one to whom the Empire owes an everlasting debt of gratitude.

Premier's Reply to Sir Dinsha Wacha.

BOMBAY, July 20.

Sir Dinsha Wacha has received the following cable from Mr. Lloyd George in reply to the one he sent expressing gratification of the Presidency Association on Mr. Montagu's appointment:—

"Thanks for the kind telegram, which I much appreciate (Sd) Lloyd George."

NEW MINISTERS.

British Press Criticism.

LONDON, July 20.

The Ministerial changes are generally cautiously received. The Premier is congratulated on the originality and boldness of the changes, but it is pointed out that the country, while wishing the new Ministers well, will judge them entirely by results. The promotion of Sir Eric Geddes was very unexpected, but a tribute is paid to his ability, and the choice is regarded as sound. It is assumed that a seat in Parliament will be found for Sir Eric Geddes. The chief controversy centres round Mr. Churchill, Mr. Montagu, and Dr. Addison whom the papers criticise according to their political complexion.

The "MORNING POST" says the appointment of Mr. Churchill proves that if we have not invented an unsinkable ship we have discovered an unsinkable politician.

The "TIMES" says Mr. Churchill's enthusiasm and ingenuity should be useful at the Ministry of Munitions, but it must emphatically be made clear that the country will not tolerate any attempt to resuscitate amateur strategy. It adds that it were high time that the production of munitions were discovered from the task of dealing with labour.

The "DAILY CHRONICLE" says the wisdom of Sir Edward Carson's nomination is questionable, but thinks it is high time that Mr. Churchill's energy were harnessed to the Ministry. He and Mr. Montagu will strengthen the Government from a debating point of view.

The "Daily News" thinks that Sir Edward Carson and Dr. Addison must be glad to leave posts in which they were unsuccessful.

British Press Comments on

Mr. Montagu's Appointment.

An Excellent Man and an Irresponsible Man

LONDON, July 19.

OPINION on Mr. Montagu's appointment is divided. The DAILY CHRONICLE says Mr. Montagu should make an excellent Secretary for India. He has filled the Under-Secretaryship with remarkable distinction and his speech in the Mesopotamia debate showed with what broad sympathy and specialised comprehension he follows all Indian problems.

The DAILY EXPRESS says there is much to be said for each of the new appointments. Mr. Montagu has first-hand knowledge of India and recently professed to support a radical reform of Indian administration.

The TIMES thinks that Mr. Montagu has undoubted ability, some first-hand knowledge and a good deal of interest in Indian problems. But Mr. Montagu's conception of his new post as outlined in his speech in the Commons on the 12th inst. is not altogether reassuring. He almost ridiculed the India Council. It must be hoped that he will not enter office with any fixed ambition after single handed autocracy. But both here and also in his somewhat crude sketch of the future Government of India Mr. Montagu must be regarded as expressing his own irresponsible ideas and not the considered policy of a Minister.

General Townshend.

Mr. Hope said he understood that General Townshend was interned at Constantinople and that his health was excellent.

TELEGRAMS.

Food Controller's Prices For Live Cattle.

LONDON, July 20.
The Press Bureau says that the Food Controller announces that maximum prices for live cattle for army consumption in September will be 74 shillings per live hundred weight, October 72 November and December 67 and January 60. Maximum prices will be fixed on a corresponding basis for civilian consumption. Steps will be taken to control butchers' profits and price of flour will be standardised to enable bread to be sold at nine pence a quarter.

Silver Price.

LONDON, July 19.
Messrs Montagu's reports says:—Price of 41½ reached on July 16th was a record since March 1892. A sharp rise on the 16th was due to orders to cover commitments of Indian bazaar here following the Indian government's prohibition of private imports of silver which is apparently intended to eliminate the competition of China and elsewhere for silver bullion for remittance to India. Decrease is unlikely directly to affect the London price but possibly in the long run it may help to increase supplies here. The market is now dull in the absence of any special buying orders. Indian currency silver reserve increased by 123 lakhs.

France

French Shipping. A Week's Traffic and Losses.

LONDON, July 20.
PARIS:—During the week ending 15th July, there were 1,037 arrivals and 1,020 sailings at French ports. Three vessels above and two below sixteen hundred tons were sunk, and four were unsuccessfully attacked.

Holland

Loan for Dutch Indies. Bill Adopted.

LONDON, July 20.
THE HAGUE.—The second Chamber has unanimously adopted a bill providing for a loan of fifty million florins for the Dutch Indies.

British Concession to Holland. A Safe Passage for Dutch Shipping.

LONDON, July 20.
AMSTERDAM.—The British Government has declared its readiness to leave a safe passage in order to enable Dutch shipping to continue to enter the original so-called safe channel granted by Germany.

Greece

British Troops Withdraw from Thasos.

LONDON, July 20.
ATHENS.—The British Government has notified the Greek Government of the withdrawal of their forces from Thasos.

Spain

Situation in Spain. Minister of Interior's Statement.

LONDON, July 19.
MADRID.—The Minister of Interior in a statement says that Barcelona is quiet and work is proceeding. The populace was not excited by the meeting of the Catalan Parliament. Railwaymen of Valentin and Castellon struck early this morning but have since reconsidered their decision and resumed work. Reports have since been received of derailment of a passenger train near Saragossa and of a collision at Caspe station between Maoria and Barcelona also a collision on the northern railway at Valencia all interrupting communications.

Germany

Reichstag Resolution on Peace Adopted. War Must Continue Until Allies Submit.

LONDON, July 20.
The Reichstag has adopted a resolution affirming that the German people as declared on 4th August 1914 does not require conquests but is fighting for liberty, independence and integrity of territory, that it desires a peace of conciliation and lasting reconciliation with all peoples with economic peace and freedom of the seas. Nevertheless Germany will fight until the Allies cease threatening her and her allies with conquests.

Africa

East Africa Communique.

LONDON, July 20.
The East Africa official communique says: We continued an encircling movement south and southwest of Kitwa reaching a point within 14 miles of Mshakama after cutting a road through dense bush. We drove the enemy from strongly defended positions on Ruirari River. Our columns are now moving towards Pakarar, Mpepos and Mahenge. The entire enemy force in Songea area has been driven towards Mahenge. In co-operation with Portuguese we occupied Mwenhe and pursued the enemy thirty miles to the northeast.

British Front

F. M. Haig's Report.

LONDON, July 20.
General Haig this afternoon reports successful British raids at Gavrelle and north of Ypres, enemy artillery has been more active northwest of St. Quentin and southwest of Lens.

French Front

The French Success at Hill 304. A Brilliant Operation.

LONDON, July 20.
Reuter's correspondent at the French headquarters describes the French success on July 17th on the left bank of the Meuse as a brilliant example of a perfectly staged infantry operation. The objective was the recovery of the flat topped saddles between Hill 304 and Avocourt Wood lost on June 28th. The exact position and capacity of every enemy gun were known. The French maintained a furious bombardment for many days reducing the German companies, who had lost fifty per cent. of their strength on June 28th, to fifty or sixty rifles despite reinforcements. The weather on three occasions postponed the attack and the Germans believing that it would not materialise were relieving their exhausted survivors when the French, after a hurricane bombardment of five hundred guns on a front of a mile and a half delivered the assault. Prisoners tell of the greatest confusion caused by the lightning dash of the Poilus who reached the enemy's third line before the Germans knew that the first had been captured. The French are now established three hundred yards down the northern slope on the ground which was German before June 28th and now dominate, better than ever the German positions. The victory was gained with singularly low casualties.

The Assault Renewed.

Enemy Repulsed with Heavy Loss.

LONDON, July 20.
Last night's French communique reported that artillery had been particularly active between Somme and the Aisne. The Germans south of St. Quentin again delivered an attack against Hill Moulin de Tous Vents which completely failed. After a long and extremely violent bombardment the enemy attacked our positions from north-east of Craonne to the east of Burtobise, throwing into the struggle the Fifth Division of the Guard which swept forward in thick waves at several points. The attack completely failed on two flanks and only succeeded in reaching elements of the first line trenches in the centre where our counter-attacks stopped it, after having inflicted very heavy losses of the enemy.

Latest French Communique.

LONDON, July 20.
This afternoon's French communique says:—The struggle continued very violently in the region of Aurtillie and Craonne and the Germans renewed their attacks until late at night after a powerful artillery concentration. Enemy yesterday evening again attempted a general assault with important forces on our line before Craonne and Vandiere Plateau hand-to-hand fighting occurred along the whole front which our troops defended with magnificent courage. Their resistance and tenacity overcame most furious assaults and we entirely maintained our positions everywhere. Enemy despite heavy sacrifices did not obtain footing on either California Plateau or Casemates Plateau or in our positions to the westward. Ground in front of our lines was covered with bodies testifying to the violence of the struggle and the sanguinary defeat of the enemy. German attempts to extend a slight advantage gained yesterday between Californic and Casemates Plateau were equally vain. Moreover an energetic counter-attack enabled us to surround the pocket into which the enemy had penetrated. We hold entirely the crest of the plateau and enemy still retains a space of six hundred metres and is clinging to the northern edge of the plateau where were our first line positions which the bombardment completely destroyed. We took a score of guardsmen prisoners.

Russian Front

Increased Fighting at Riga.

LONDON, July 20.
A German wireless communique says:—There was increased fighting at Riga and southward of Dunaberg and Smorgon and strong cannonading at Brezany. Cannonading was more active on both sides of the Suaiti Valley and a long the Putna and the Sereth.

Turkish Troops Attacked.

LONDON, July 19.
Russian wireless communique says, our scouts attacked Turkish troops southward of Petrakale and took prisoners. We turned bridge across Karshutdarasi.

Mesopotamian Front

The Mesopotamian Campaign. British Advance Up the Euphrates. Turks Suffer Severe Losses.

LONDON, July 20.
An official Mesopotamia communique says: We engaged the Turks in the direction of Ramadih on the Euphrates and inflicted considerable losses. We have advanced twelve miles up the Euphrates in the last ten days. Extreme heat has prevented a further advance.

Mesopotamia Report.

MESOPOTAMIA, July 20.
One of our columns engaged the Turkish forces in the direction of Ramadih on the Euphrates. After a short action in which considerable loss was inflicted on the Turks further advance was broken off by us owing to extreme heat. As a result of these operations we have

been able to make an advance of about 12 miles up the Euphrates during the last ten days.

The percentage of sick for the four weeks ending the 23rd June continues to show satisfactory decrease over the corresponding period of 1916.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

Silver Imports into India.

An Explanation.

SIMLA, July 20.
In paragraph 5 of the communique issued on the 11th instant regarding the acquisition by the Government of silver imported into India, it was stated that silver already in transit would not be acquired. This expression includes only silver already shipped whether sold in India or not, and does not include silver contracted in America or elsewhere, but not yet shipped.

Plague Statistics.

SIMLA, July 20.
There were 1,616 deaths against 2,350 seizures from plague in India during the week ended the 14th July 1917. The following are the provincial figures:—Bengal 761; Madras 53; Bengal 3; Bihar 69; the United Provinces 56; the Punjab 23; Burma 162; the Central Provinces 54; Mysore State 99; Hyderabad (Sind) 39; Central India 23; Rajputana 63; and Kashmir 2.

Calcutta

Late Rao Bahadur P. A. K. Acharlu.

Marks of Respect to His Memory.

CALCUTTA, July 20.
Rao Bahadur P. A. K. Acharlu, who died on Thursday morning of heart failure, was a conscientious and sympathetic official, and, as a mark of respect to his memory, the office of the Director-General of Posts and Telegraphs was closed for the day. The Madras community in Calcutta, of which he was one of the leaders, will hold a memorial meeting on Sunday as above.

Breaches of Defence of India Act.

Trial of Accused in Chittagong.

CALCUTTA, July 20.
The Special Tribunal under the Defence of India Act, with Mr J. C. Twiddell as President, will sit at Chittagong on the 6th and 7th August for the trial of cases under the Defence of India Act. There are three cases on the list, all committed by the District Magistrate of Chittagong. In the first case there are two accused interned at Kutubdia. In the second case there are three accused and in the third case there are three accused. All these accused will be tried for breach of rules under the Defence of India Act.

A GIRL OF 16 KILLS A MAN.

To Save Her Honour.

She Faints in Court.

CALCUTTA, July 21.
Charged with having caused the death of one Gour H-z-a with a Dao on Thursday night Umashoshi Dasi, a married Bengali girl of 16 fainted after making her statement before the Deputy Magistrate of Howrah. She stated that on Thursday night her husband was away and she was sleeping in her room with her sister-in-law when she was roused by some one attempting to assault her. She raised an alarm, whereupon the assailant stabbed her in the leg with a knife. She then seized a dao and struck the man who ran out. She followed and wounded him several times. The girl said that she had killed the man in defence of her honour. She was removed to the Howrah hospital in an unconscious state. The Magistrate ordered her to be released on bail of Rs. 200 pending the hearing of the case.

His Honour the Lieutenant-Governor of the U. P. opened last evening the new Central Hindu Collegiate school building at Kulus near Batuknath temple. His Highness the Maharaja of Benares, Kunwar Sahab, Sir Sunderlal, Pandit Madan Mohan Malaviya, Mahamahopadhyaya Pandit Adityaram Bhattacharya, Babu Bhagwadas, Rai Bahadur Chakravarty, Mr. Pert Commissioner, etc., and a number of ladies were among those present.

[REUTER.]

Increased Output.

Air Board's Plans.

LONDON, July 20.
The "Daily Mail" publishes a general outline of the Air Board's plans for aeroplane construction, which, the journal declares, is at last to be organised on a scale commensurate with shell production after Mr. Lloyd George's campaign two years ago. The paper says that there will be a vast concentration of manufacturing energy for this purpose, a process of amalgamation securing large works and employing thousands instead of hundreds. The Board has spent six months eliminating inferior designs, searching for materials and placing contracts for supplies for two years ahead. Meanwhile, it is maintaining supplies of aeroplanes on every front. Nothing has been heard outside of this great task which has now been successfully accomplished. So vast are the requirements of our air fleets that a whole year's output of Honduras mahogany is insufficient for its requirements. In this great effort the United States and Canada will take an important part in supplying raw materials. The only doubt is whether the man-power of this country is equal to the task.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

హిందూదేశ స్వపరిపాలనోద్యమము.

గూడ, జూలై 20:—విన్నటిదినము సురేంద్రనాథ టెన ర్మిగారు రచించింది ఇచ్చటికి విచ్చేసిరి. స్థానిక హోమయూలు కాఖా కార్యదర్శిగారు వారిని సందర్శించిరి. శరీర మారోగ్య వంతముగ లేనందున నతడు ప్రస్తుతము బహిరంగ ఉపన్యాస మొనగలేకుండెను. అయినను తాను మాత్రము హోమయూలు ఉద్యమముతో పూర్తిగా నేకీభవించుచున్నానని యతడు పలికెను. అది జాతీయ మహాసభా, మహాత్ముని మహాసభ సంయుక్త కార్యక్రమముసారేగ నే యున్నది. 14-వ తేదీని బంగాళీ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన “హోమయూలు యొక్క యథార్థ సాగాంశము”లను వ్యాసమును తాను వ్రాయలేదని యతడు చెప్పెను.

ప్రధానమంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము.

బొంబాయి, జూలై 20:—మాంజుగారి నియామక మున గూర్చి, తమసంతోషమును వెల్లడించుచు వ్రేసికొన్న ఎన్నోసియోమనవారి తరపున సర్ డివావాచాగారిచ్చిన తం త్రీవార్తకు ప్రధాన మంత్రిగారి క్రింది ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

“మీరు తంత్రివార్త నంపినందులకు నందనములు. దాన నే నెంతయు సంతసిల్లితిని.”

హోర్డింజి ప్రభువుగారి నిర్దోషిత్వము

లక్నో, జూలై 20:—బ్రిటిషు ఇండియా ఎన్నోసియోమ ను అభ్యక్షుడుగను, అఖిలభారత మహాదీయ సంఘాభ్యక్షుడు గను మానసియులగు మహారాజాదు రాజుగారి క్రింది తంత్రి వార్తను ప్రధానమంత్రిగారికింపిరి. ఆయోధ్యనుండి తాలూకు దారుల తరపున రైటు ఆనరబిల్ ఎరలు హోర్డింజిగారి విషయ మున మెంబోటామియా కమిషను వారిచ్చిన విరుద్ధాభిప్రాయ మునకు మాయసమ్మతిని దెలుపుచున్నాము. మహారాజానీతి నిపుణతతో సర్వజనమోదకారకుడగు రాజ ప్రతినిధి గారా సమయమున అధికారోద్ధోగియుల తగిన స్థితియుం దుంచుట బట్టియే బ్రిటిషు హిందూదేశ చరిత్రమున నత్యంత విషమావస్థ సులభముగ తొలగిపోయెనని తాలూకాదారు లం దఱును నమ్ముచున్నాము. హిందూదేశ మంతయు నీచహాను భావుని యుదారమూర్తిమంతమున నచలిత విశ్వాసమును గలి గియుండిరి; గలిగియున్నారు. హిందూదేశమునందలి బ్రిటిషు పరిపాలనా చరిత్రమున హోర్డింజి ప్రభువర్యుని రాజప్రతినిధిత్వ చరిత్ర లిఖిత పత్రము మిక్కిలి కాంతవంత మైన దని హైం దవులెల్లరు నే కా భి ప్రాయ మా గలిగియున్నారు. యావద్భారతమహాదీయ సంఘము వారి తరపున మేము దృఢ ముగను నెమ్మదిగను మెంబోటామియా కమిషనువారు హోర్డిం జి ప్రభువర్యునిపై మోపిన నేరమునకు మాయసమ్మతిని దెలు పుచున్నాము. ఉత్తమ మైనవారి పరిపాలనకాలము హిం దూదేశము నందలి అన్నిజాతి మతముల వారిచేత నెల్లకాల మును జ్ఞాపక ముంచుకొనబడును. అందు మహమ్మదీయుల కంటె బాగుగ నెవ్వరును ఆతని జ్ఞాపకముంచుకొనజాలరు. ఆ తని గభీరమగు రాజకీయనిపుణతయు, ధైర్యసాహస యుక్త మగు నవ్యక్తమున, భారతీయులయొడ విశేష అనురాగము ను, బ్రిటిషు సంబంధము నెప్పటికంటెను దృఢతరముగ చేసి నవి. ఆతని మహాపకారమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మెన్నటి కిని మరచజాలదని చెప్పదగునంతటి మహానుభావునిగ హోర్డింజి ప్రభువు నెలుగవలయును.

రొనాల్డుషే ప్రభువుగారు.

రొనాల్డుషే ప్రభువుగారికింక కార్యముల స్వయముగ దెలిసి కొనవలయునను ప్రయత్నముల జేయుచున్నారు. నిన్నటిదినము (జూలై 18) న వారు ఒక జిల్లా పరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనల పరిశోధించిరి. గవర్నరుగారు జడ్జి, మేజిస్ట్రేటు, కలక్టరు ఆఫీసులను, మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషనులను పరిశో ధించిరి. జిల్లాబోర్డు సహాయాభ్యక్షుడు బాబు శరత్ చంద్ర చక్రవర్తిగారు గవర్నరుగారి నాదరించి ఆయా గునుస్తాల క్రియ బడిన పనులన్నిటిని పరిశోధించుచు బోయిరి. గవర్నరుగారు నేకమంది గుమాస్తాల వారివారి పహలను గూర్చి ప్రశ్నించిరి. బోర్డుమెంబరు లందఱును మేడమిద సమానేతమైరి. గవర్నరుగారు వారికి పలువిధములగు బోధనల జేయుచు గ్రామముల నీటివసతుల గూర్చి ప్రత్యేకముగ దఖలుపుచ్చుకొనవలయు ననిరి. పిమ్మట గవర్నరుగారు కోర్టును, న్యాయనాదుల భాండాగారమును, మరికొన్ని కార్యాలయములను దర్శించిరి.

మా॥ భానుబహదూరు ఏ. టీ. మరక్కారుగారు

ఈనెల 12-వ తేదీని మా॥ మరక్కారుగారును రావుబహ దూరు కే. ఎస్. వేంకట్రామయ్యగారును మరొకొందరును జిల్లా బోర్డుసభకు వెళ్లి మరలివచ్చునపుడు మా॥ మరక్కారు గారును వక్సీలు కే. రావుచంద్రయ్యగారును మొదటి తరగతిబండ్లలో ను రావు బహదూరుగారును బి. ఎస్. నటరాజరాత్రి పి. ఎ. త్యాగరాజయ్యగారును మొదటి తరగతిబండ్లతో కలిసియుం డిన రెండవతరగతి బండ్లలోను కూర్చుండిరి. వారుకూర్చుండిన రైలుబండి కులిక్కురాయి జేవనవద్ద నిలువబడి యుండెను. వీరు కూర్చుండినబండికెదుట నున్న మాడవతరగతి బండ్లలో (ఇంకొకరైలు చాలమంది కులీలు క్రిక్కిరిసియుండిరి. వారిని చూచి మీరు వలసదీవులకు బోయినచిచ్చితిరా ఎంతగడించితిరి నిరావుబహదూరు గారకుగగ మేము కూలిపనికి పోవుటకెప్పు వడక నాగపట్నమునుండి తిరిగివచ్చు చున్నామని కూలీలలో నొకరుచెప్పిరి. ఇదివరకెన్నడైన మీరువలస దీవులకుపోయి యుంటిరా ఏమైన సుంపాదిండు కొని వచ్చితిరా అని ఆయన యడుగ నచట నేమి సుంపా దనకలదని కొందరు కూలిగారాడు చెప్పిరి. మీరుమీ స్వగ్రామ నుగు తిరునల్వేలిలోనే పనిచేసికొనరావా అంతదూర మేల పోవలెను. అట్లు పోయినవారిలో నొకరైన చాల ధనమును గడించినచిచ్చి భూములను కొనగలిగిరా అని రావుబహదూరు గారు మరల నడుగగ కూలిపాండ్రు నవ్వుకొనుచు గొణగ సాగిరి. అంతలో మరక్కారుగారు బిగ్గరగ నరచుచు మీరు మిరాసీదారల మాట వినకుడు. వారు మిమ్మును బానిసలగ చేసి దినమునకు 0-1-3 మాత్రమిచ్చి కిసగురు పనిచేయించెదరా మీరు వలసదీవులకు బోయినదినమునకు రు 2-4-0 లు వచ్చును’ స్వార్థ పరులగు మీరాసీదారులు చెప్పనలహా మంచిది గాదు’ అని కూలీలతో చెప్పిరి.

“నేను మీగ్రామమునకు చాలమంది కంగానీలనుపంపి మీకులీలను గూడ వలసదీవులకు పోవునట్లు చేసెదను” అని గూడ మా॥ మరక్కారుగారు రావుబహదూరుగారిని గూర్చి నడి విరి. మా॥ మరక్కారుగారేమి చేసినను నా కధ్యంతరము లేదు. నాకూలీలు నాగ్రామము నెన్నడును విడిచిపోవువారుగాని వలసదేశములందలి కూలీలస్థితిని విచారించుటకు మాడ్గిప్ర్యాం కుగారితో పంపబడిన “ఈ మా॥ మరక్కారుగారి యభిప్రాయ ములిట్లుండ వీరివలన నా కూలీల కెట్టి యుపకారము కలుగ గలదో చదువరులే గ్రహింపగలుగుదురని రావుబహదూరు కే.ఎస్. వేంకట్రామయ్యగారు న్యాయుండియా పత్రికకు వ్రాసిరి.

13 స్థురు మస్తిము యువకులు మాయమగుట

ఇందులో ముగ్గురు పట్టువడుట.

లాహోరు, జూలై 20:—రెండుసంవత్సరముల క్రితము 13 స్థురు మస్తిము యువకులు ఆకస్మికముగ మాయమైరిని లాహోరులో వందలి గలదను విషయము ఎల్లరకును తెలిసిన విషయమే యని బ్రిట్యూక్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈయువ కులు లాహోరు స్థానికకళాశాలలయందు విద్య నభ్యసించు చుండెడివారు వీరు సరిహద్దులను దాటిపోయిరిని అందరను కొనుచున్నారు. వీరిలో ముగ్గురు పట్టువడిరినియు, తలిదండ్రు ల యధీనము జేయబడిరినియు తెలియుచున్నది. వీరినడవడికకు తలిదండ్రు లుత్తర వాదులుగ నుండవలయు నట. తనయుల సత్విత ద్రవకు పూచీకత్తు నీయవలయునట! వలస ప్రభుత్వము వారుచేరువు జేయువరకు వీరు లాహోరు, గుజ్జరాల్, లియూస్సురు మునిసిపల్ సరిహద్దుల దాటి పోకూడదు. కొంతకాలము వరకు వీరికి ప్రభుత్వోద్యోగములు కూడ లభించుటకు నీలులేదు.

చెన్నపురి హైకోర్టులో బాధిస్తురుగానున్న ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు 11వ తేదీన గుంటూరు చల మయ్యసత్రములో ‘స్వరాజ్యము’నుగూర్చి ఆంధ్రమున ఉపన్యసించిరి. వీరియుపన్యాసములో విద్యబాతీయపద్ధతులవైవాధార పడియుండవలెననియు, మనము పూర్వము స్వపరిపాలనము జేసి కొనుచుంటిమనియు మన వ్యవహారము లన్నియు, దేశభావల లోనే జరుగవలె ననియు స్వరాజ్య సంపాదనకు కీలకము స్వ దేశవస్తు ప్రోత్సాహము, విదేశ వస్తు బహిష్కార మనియు దావాల గంట్రుచనేపు మూట్టాడిరి. జనులు గుంపులుగుంపు లుగవచ్చి యుపన్యాసమును విని సంతసించిరి. నాటిసభకు హైకోర్టువకీలైన శ్రీదేశరాజు మామంతరావు గారు అగ్రాసనాధిపతిగా నుండిరి. వీరియుపన్యాసమును రసవంత ముగా నుండెను.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గోదావరిజిల్లా అనుభాపురం తాలూకా పేరూరు గ్రామమున మొరకపీథిలో వరహాబాట్ల సీతాగారు కష్టగా రచే లెర్నర్స్ క్లబ్ (Learner's club)కు ఇయ్యబడిన హాలు లో ఈనెల 8-వ తేదీని విద్యార్థుల శరీర వ్యాయామ సంఘము యొక్క తృతీయ సంవత్సరోత్సవము తాతా వేంకట్రామన్న గారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జయప్రదముగ జరుపబడినది. కార్యదర్శిపోర్టుచదివిన అనంతరము శరీరవ్యాయామమును గూర్చి ఉపన్యాసములు జరిగెను. కొన్ని వ్యాయామ ప్రదర్శనములు జరిగాను. ఆభ్యర్థుని యుపదేశముల మనంతరము సభ ముగిసెను.

రాజమహేంద్రవరమున చింతామణి నాటకశాలలో పురపంచరమున జరిగిన శ్రీకృష్ణభారతాభినందనసభకు గూర్చి గర్జించుచు దేశమాతలో 27-6-1917 తేదీ సంచికలో వ్రాసిన సంపాదకీయ వ్యాసమునందలి సత్యాపత్యములు నెల్ల డించుటకు 10-7-1917 తేదీ మంగళవారము సాక్షంకాలము రిభుంబలకు నొక మహోద్యమ జరిగెను. సభకు సుమారు ఒక మేయరుండి సమావేశమయిరి. ఏకత్వపథ బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెళ్లపిళ్ళ వేంకటరాత్రిగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించిరి. నాళంకృష్ణారావుగారు, బ్రహ్మశ్రీ పుల్లెల శ్రీ రామరాత్రి గారు మున్నగువారు దేశమాతలోని 27-6-1917 తేదీ సంచికలో వ్రాసిన వ్రాతను ఛండించుచు సరసముగా నుపన్యసించి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించుచు ఉపన్యాసకుల వ్యాస ములను ప్రశంసించిరి. సభ జయప్రదముగా జరిగినది.

బాపట్ల స్వరాజ్యసమితి తరపున గడచిన 14 తేదీన శ్రీ భావనారాయణస్వామి ఆలయవరణములో శ్రీయుత కొండ వేంకటప్పయ్యపంతులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ జరిగెను. వేంకటప్పయ్యగారు స్వరాజ్య సమితులను గూర్చియు వారి యావశ్యకతను గూర్చియు విదేశవస్తు బహిష్కారమును గూర్చియు గంభీరోపన్యాసము నల్పిరి.

16 తేదీ సోమవారమునాడు శ్రీయుత హోరగుడి వేంకటాద్రిగారు స్వరాజ్యాంధోళనమును ఆవిలిపెట్టుచుగారికిని గల సంబంధమును గూర్చియు ఆమె యొక్కయు ఆమె యను చరుల యొక్కయు నిర్బంధ ప్రవాస క్షియందలి యన్యాయ మును యవివేకతన గూర్చియు అచ్చట మూగియుండెడి ప్రజల మపన్యసించిరి. స్వరాజ్యసమితుల నెల్ల గ్రామములయందు స్థాపించి యందుపన్యసించుటయు విదేశ వస్తువులను బహిష్కరించుటయు యత్యావశ్యకములని బోధించిరి. ఆవిలిపెం టమ్మగారియొక్కయు అరండేలు నాడియాగార్ల యొక్క యు ప్రవాసక్షి రద్దుపరుచువరకు ప్రతి నెల 18 తేదీని నీదిధ ముగనే జరుపవలెనని చెప్పిరి.

ఈ నెల 7-తేదీ శనివారము నాడుదయము 7 గంటలకు ఒంగోలు గవర్నరు మెంటు ప్రెయిసింగు న్యూలులో ఎలిమెంటరీ ఉపాధ్యాయ సంఘమువారు విద్యావిషయక మైన ప్రదర్శన మొకటిని జరిపిరి. అప్పుడు బంకమట్టి పీఠ సున్నము, బెండు, అట్టలు మొదలగునాటితో చేసిన వస్తువు లును, చిత్రపటములును వ్యవసాయక వస్తువులును ప్రదర్శించబడినవి. వానిలో బహుమాన్యా మైనవాని నేర్పఱుచుటకై గుంటూరుజిల్లా అసిస్టెంటు యిక్ సెక్టరువారును ఒంగోలు అమెరికన్ బాప్టిస్టుమిషన్ ప్రొవీన్సులు ప్రిన్సిపలు మార్టిన్ దొరవారును, పి.వి. ఆర్. హిందూ సెకండరీస్కూలు హెడ్ మాస్టరు వరదా రామకృష్ణయ్య నాయుడుగారును విచారకు లుగ నియమింపబడిరి. ఆదినమే సాయంతనము 5 క్లీ గంటలకు ప్రెయిసింగున్యూలు ఆవరణములో రెండవ సర్కిల్ యిక్ సెక్టరు డబ్లియు. బి. బ్రెయర్లీ దొరగారి యాజమాన్యముక్రింద సంఘముయొక్క ఆరవ వార్షిక మహోత్సవము జరుపబడినది. ప్రస్తుతపు విద్యాపద్ధతిని గూర్చి కొన్ని యభిప్రాయముల విశేష కరింపుచు శ్రీయుత ఒంగోలు ముని సుబ్రహ్మణ్యము పంతులుగా రుపన్యసించిరి. పిమ్మట బహుమానము లొసంగబడెను. బహు మానములను హెచ్చించుటకుగాను నాటి సభాభ్యర్థునిచే పది రూపాయలు నిరాళ మొసంగబడెను. కడపట నందనముల తోడను, కరతారధ్వనులతోడను సభ ముగిసెను.

క్రిందటి మంగళవారమునాడు బొంబాయిలో గలిగిన అగ్నిప్రమాదమున ప్రాగ్జనాలను మేడలో లక్షా ఏబదివేల రూపాయల నష్టము గలిగెనని తెలియుచున్నది.

వృత్తాంతములు

—(0)—

పక్షిరూపమునుండి వచ్చుచున్న వార్తలు సంతోష కరములుగానే యున్నవనియు, మనుషులు మరికొన్ని తుపాకుల యుద్ధమునను దీసికొని వచ్చిరనియు తెలియుచున్నది.

మొదటమియా యుద్ధమునందలి భృంశిడితులసంఖ్య జూన్ 23 వ తేదీతో సంతమగు నాలుగువారముల లోపలను 1915 వ సంవత్సరపు సంఖ్య ఆనాలుగువారములకంటె విశేషముగ తగ్గిపోయినది.

మొదరాబాదు వైజాముగారు వారిరాజులతోగూడ మహాగాజనో కృష్ణప్రసాద్ గారి సందర్శమునకు వెళ్లిరి. ఆప్పుడు మహారాజా కృష్ణప్రసాద్ గారు పూర్వార్చనప్రకారము నయిజాముగారికి కానుకలను సమర్పించిరి.

లింగాయతులు:—నిజాము రాజ్యములో చేరిన గుల్బర్గాయందు ఈ నెల 13 వ తేదీన సుమారు 15000 మంది లింగాయతులు ప్రాహ్లాదులను ఆగౌరవపరుచుటకు గుమికూడిరి. ఆచ్చటి తహశీలుదారుగా రీవార్డును వినినతోడనే రెండు వర్గముల నాయకులను పిలిపించి సమాధానమొనరించిరి.

రావుబహద్దరు పి. ఎ. కే. చార్యులుగారి మరణదినమున వారి గౌరవనీయముగ వాదినమంతయు రేపాలాతంత్రీ వార్తల వైరెక్టు జనరలుగారి కార్యాలయము మూసివేయబడెను. కలకత్తాలోనుండు నుదరానీయులందఱును అతని జ్ఞాపకార్థమౌచికముగా దొక పథకేసెదరు.

నదీ ప్రవాహముచే గొట్టుకొని పోవడుట:—కలకత్తా నగరమున కింపురము భూలోకద్వ స్నానము చేయుచుండిన యొక స్త్రీ కాలిబారి ప్రవాహములోబడి గొట్టుకొని పోవుచుండెను. పోలీసు ఆసిస్టెంటు గూఢచారి డెంట్లుగారు చూచి దగ్గరనున్న పరిచారకుని పంపగ నతడొక సమయము దిరగజేసెను.

రాజరంగ్రి మ్యూనిసిపాలిటీ:—ఈ మ్యూనిసిపాలిటీకి 24 గురు కమిషనరు లుండవచ్చునని శాసనాధికార మున్నను ప్రస్తుతము నియోజితసభ్యులు 12 గురు మాత్రమే గలరు; కాన 12 వార్డులకుగూడ నియోజన మొనరించిన మరియుద్దరు కమిషనరుల కవకాశము కలుగునని ఆంధ్ర ప్రేక్షకులు పుత్రిక వ్రాసినది.

కొబ్బరికాయ తలపై బడుట:—కొలంబునగరమున 4 తళివాముగోజున సోకినా ఏకైకతన అను నామె మోడిరా వీధినుండి బోవుచున్నప్పుడు తలపై మొక కొబ్బరికాయ పడి అమెతల పగిలినందున ఆమెను వైద్యశాలకు దీసికొనిపోయిరి. కానిగత మంగళవారము గోజున ఆమె వైద్యశాలయందు మరణించినదని తెలియుచున్నది.

మొదట మొదరాబాదు (సింగు) సిటీ మేజిస్ట్రేటుగారు నున్న వాలీ మహ్మదుగారు రెండు సర్వానుములు లంచములు త్రవ్వకొనినట్లుల నెవ్వని జడ్జిగారిచే గ్రహింపబడి ఒకొక్క లంచపుకేసునకు 6 మాసముల కఠినశిక్షయు రూ 1500 ల జరిమానాయును విధింపబడిరి. ఈ కేసిడివలో జుడిమలు కమిషనరుగారి కిట్టలో అసలు చేయబడెను. ఎర్రడ్లనాగ్నానూరపపడు చుద్దాయినమున వాదించిరి. కేసు పునర్యచారణార్థము వై నెవ్వని జడ్జిగారికి కంపగా వాటిలుల తీర్పుజేసిరి.

మహమ్మదీయ కళాశాల:—వానియంబాడిలోని ఇస్లామియా ఉన్నతపాఠశాలను అభివృద్ధిచేసెద మనియు కళాశాలను ప్రత్యేకముగ నేర్పరుచుటకు చెప్పవట్టినను శ్రేష్ఠతనముగ నానము గాన గాకళాశాలను చెప్పవట్టినను సంతోషించుటకు న్యాయమూర్తి అబ్దురహ్మాం యాకూబు హుస్సేను గారు మున్నగు ప్రముఖులతో నాలోచించి నిర్ధారణ చేసితిమనియు ఇందులకు సూచనల సందిచ్చుటకు విద్యా శాఖ వైరెక్టురు కొరియుంటినియు చెప్పు ప్రతి దొరతనము వారు ప్రకటించిరి. ఈ కళాశాలకు ఉన్నానియా కళాశాల యనియే పేరు పెట్టబడును గాని ఇస్లామియా కళాశాల యని పేరు పెట్టబడవలయును అభిప్రాయభేదములు గలవారు వానిని విరమించి సహకారులుకాదుగుననియు మైయుపుత్రిక వ్రాసినది.

ఆత్మహత్యలు:—కలకత్తా బచ్చు ఛటర్జి వీధియందొక వంగదేశపు యువతి అగ్రరాత్రుమున తనబట్టలను కిరస నాయలుతో దడిపి వాటికి నిప్పంటించుకొని మంటలచే కలిగిన బాధలను నెద్రకేకలు నేయుటచే ఇంటియందున్న వారందరును లేచి ఆమెను వెంటనే వైద్యశాలకు దీసికొనిపోయిరి. ఆచ్చట ఆమె స్వార్థకము లేకుండెను. చిన్నరాతాలూకా దేపరాగ్రామమున మధుర దత్తుఆను నతని భార్యకూడ నిటులే బట్టలను తగులజేట్టుకొని చనిపోయెనని తెలియుచున్నది.

జూలై 14వ తేదీతో సంతమగు వారములోపల హిందూదేశమున ప్లేగువలన 1,616 మరణములు గలిగెను. 2350 మందికి ప్లేగు రుగ్మత గలిగెను. ఆయా రాష్ట్రములసంఖ్య లిట్లున్నవి:— గొంబయి 761; మదరాసు 58; బెంగాలు 8; బీహారు69; సంయుక్త ప్రదేశములు56; పంజాబు23; బర్మా162; మధ్యప్రదేశములు 64; మైసూరు సంస్థానము 99; మొదరాబాదు (సింగుదేశము) 39; మధ్య హిందూస్థానము 23; రాజపుత్తానము 62; కాశ్మీరము 2.

ఒక పాశ్చాత్య శ్రీధనాపహరణము:—కలకత్తా నెంటు తానును మండరములో నివసించుచుండిన బ్రిట్టు సతీతను నామె గత మంగళవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆబ్దుల్ అనునాకరును ఇంటనుంచి భారత్ పురమునకేగెను. ఆమె వరలనింటికివచ్చునప్పటికి ఆమెపై నున్న పగులగొట్టి అందుండి 1500 రూ॥ లనగలను, 2000 రూ॥ల నగదును అబ్దుల్ అపహరించి పారిపోయెను. ఆమె యీసంగతి పోలీసువారికి తెలిపినది. వారు అబ్దులును పట్టుకొనిరి. వానివద్ద కొన్ని నగలును, కొంతనగదును దొరకినవి. కేసుచిరార్థము నిమిత్తము వాయిదా వేయబడినది.

సంజీవనిపుత్రికా ధరావతు:—ఈపుత్రిక 1883 వ సంవత్సరము నుండియు కలకత్తానగరమున ప్రకటింపబడుచున్నది. ఇదివర కెన్నడును ఈపుత్రికపై నెట్టిచర్యయు జరుపబడలేదు. హెచ్చరికయైన పంపబడలేదు. ఇప్పుడు ముద్రాపకుడు చని పోవుటచే నాస్థానమున మరయురు పూచీకత్తు నీయబోగా కలకత్తా పోలీసు మేజిస్ట్రేటుగారు రు 1000 లు ధరావతు నివ్వనిరట. ఇది అపూర్వము కాదనియు కార్యాలయములను మార్చుకొనినపుడు గూడ కొన్ని పుత్రికలకు ధరావతులు కోరబడినయు ఇవి పరిపాలి యగుటచే పెన్సొనబడలేదనియు న్యాయుండియా పుత్రిక వ్రాసినది.

నాగపూరు న్యాయవాదు లందఱును సర్ హెసరీ స్టాని యనుగారికి నైటులీరుద మొనగబడినందులకు వారిని సత్కరించుచు అడివనలు జుడిమలు కమిషనరు కోర్టులో నొకసభ జేసిరి. సభాధ్యక్షులు మా॥ డిక్కుగారు స్టానియనుగారి సభిం దించిరి. సర్ స్టానియనుగారు తమప్రత్యుత్తరములో న్యాయవాదికృత్తి గొనియాడుచు హిందూదేశమున న్యాయవాదు లందఱును దేశము శాసనబద్ధపద్ధతుల సత్కరమింపకుండ అభివృద్ధి నొందుటకు దొరతనమువారికిని ప్రజలకును నుధ్యవర్తులుగనుండి దేశోపకారమును చేయవలయునని చెప్పిరి.

నాల ఎత్తుకు పొగగొట్టుము:—ఇదివఱకు స్కాటు లండునందు మాత్రమే ప్రపంచములోని కంకరను ఎత్తయిన పొగగొట్టు ముండెను. కాని ప్రస్తుతము అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో మోనెటనా నగరమువద్ద గల గ్రేటుఫాల్సు కద్ద బయటపడిన వెండి రాగినులయొద్ద వైదానికన్నను మిక్కిలి ఎత్తయిన పొగగొట్టుము కట్టబడినది. అమెరికాయందు కట్టబడిన పొగగొట్టుముయొక్క పొడవు (ఎత్తు) 522 అడుగులు. భూమట్టుముకద్ద గొట్టుముకద్ద కొలత 66 1/2 అడుగులు. గొట్టుము చివరనుధ్య కొలత 50 అడుగులు. గొట్టుము మొదలలో గోడవీళ సరి 66 అంగుళములు. చివరగూడ దళసరి 18 అంగుళములు గొట్టుముఎంత ఎత్తుగలదో అంతలోతు నపు నాడులుత్రవ్వబడెను.

హిందూదేశ సంతక కౌసలము ననుసరించి విచారణల సలుపుటకు ప్రత్యేక న్యాయాధికార వర్గము ఆగష్టు 6, 7 తేదీలను చిటిగాంగులో కొన్ని కేసుల విచారణ నియమింపబడెను. జె. సి. ట్య్విడెలుగారు దానికి అధ్యక్షులుగ నుండురు. చిటిగాంగుజిల్లా న్యాయాధికారిచే శిక్ష యొగగబడిన మూడు కేసులు విచారణప బడును. అందు మొదటి కేసులో ఇద్దరు ముద్దాయిలు కలరు. రెండవ కేసులో ముగ్గురు ముద్దాయిలు గలరు. మూడవ దానిలో గూడ ముగ్గురు ముద్దాయిలు గలరు. వీరందరును శాసనాతి క్రమణమునకు హిందూదేశ సంతక కౌసలము ననుసరించి విచారింపబడుదురు.

అయోధ్య జ్యుడిషులు కమిషనరులు సానురాధా తాలూకాదారుల కేసులో నిన్నటిదినమున తీర్పుచెప్పిరి. తగాయిదా ఆస్తి చాల విస్తీర్ణము గలిగియున్నది. అయోధ్యను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున గలపునపుడది తాకూరు వసంత సింగుగారి యధీనమున నుండెను. అతని సంతతివాడె యగు విశ్వేశ్వర సింగుగారిపట్ల డాయాస్తి తనకు రావలెనని దావాతెచ్చిరి. సర్ రాన్ విహారి గోపూగారు వాది తరపున వాదించిరి. ప్రతి వాది రాజా రామేశ్వర సింగుగారి తరుపున సర్ సుందర్ లాలుగారు వాదించిరి. రాజారామేశ్వర సింగుగారే ఆస్తికి హక్కుదారుడు గాని వాది కాదని కమిషనరులు కేసును కొట్టివేసిరి.

బలవన్తరణము:—పాలఘాటు తాలూకా ఓటపాలెము నందు సుమారు 8 సంవత్సరముల నుండియు రామనాయకు అను నతడు తన స్వజాతి స్త్రీ, మొక్క తెనుమకొనెను. గత సోమవారమున నామె రామనాయకును విడిచివెళ్లి ఇంకొక నాయకుతో నున్నారఘాటునకు బోవ నుద్ద్యుక్తు రాలై యున్న సంగతి రామనాయకు గ్రహించి ఆమెను సరికివేసిన పిమ్మట నతడును ఉరివేసుకొని మరణించెను. ఈ సంగతి పోలీసువారికి తెలిసి వారు వచ్చి నరణించిన స్త్రీ పురుషులశవములను జూచిరి. రామనాయకు చొక్కాజేబున దొక ఉత్తరముండెను. నుమ్మ నిద్రితను నొక్క స్థలముననే సమాధి గావింపవలయు నని దానియందు వ్రాయబడి యుండెను.

ప్లేగు వ్యాధి:—నిజామురాజ్యమందలి నగరములలోను, పల్లెలయందును దిరిగి ప్లేగు ప్రబలుచున్నందున ప్లేగుగల ప్రదేశమునందుండి ఎవరును ఇతర నగరములకు రాకూడదనియు, అట్లు వచ్చినయెడల శిక్షింపబడుదురనియు, మొదరాబాదు సిటీ కమిషనరుగారు ఆజ్ఞ మొసగిరి. నగరమందు కాపురము న్నవారు తమ నగరములకెవరైన ప్లేగుగల ప్రదేశములనుండి వచ్చినట్లు తమకు తెలిసినయెడల తాము పోలీసువారికి తెలియ చేయవలయుననియు అట్లు తెలుపబో శిక్షకు పాటులగుదురనియు కమిషనరుగారు వెల్లడించిరి. నగరముల యొక్కయు పల్లెలయొక్కయు పోలీసువారు గూడ నీ పనులను గావింపవలయును. ఏ పోలీసు యద్యోగియైన నెవరైన నగరమున బ్రవేశించుటకు నెలవొసగినచో ఆ పోలీసు ఉద్యోగిగ్గుడు తక్షణమే పనినుండి తొలగింపబడు ననియు గూడ కమిషనరుగారు ప్రకటించిరి.

గ్రేటు ఇండియా వెనుకూల రెయిల్వే కంపెనీయందలి కార్మికుల సమ్మెకట్టకను జరుగుచునే యున్నది. మొన్నటి దినము పనివాండ్లు తమపనుల నిర్వర్తించు నిమిత్తము కర్మాలయములకు రాగా నోటీసు బోర్డువీధి రెండు ప్రకటనలుండెను. ఒకటి ఏజెంటుగారిచేతను మరయొకటి లోకోమోటరు రెండుండెంటుగారి చేతను ప్రకటింపబడి యుండెను ఒక దాని యందు జీతములు హెచ్చు చేయబడుననియు, రెండవదాని యందు ఎట్లు హెచ్చుచేయునదియు ప్రకటింపబడినవి. పనివాండ్లలో కొంతమంది ప్రకటనల చదువుకొనిరి. అదఱును నేళకు లో ని కి బోయిరి. పిమ్మట వారి కాయెగ్నాటులు గిట్టక మరల సమ్మెకట్టవలయు నను నిశ్చయ మంతట వ్యాపించెను. ఆచటి ఉద్యోగిగ్గులు కీ సమాచారము తెలిసి వారు పోలీసుకమిషనరులను ఆ నేకమంది పోలీసు జవానులను మధ్యాహ్న భోజన సమయమునకు గొనివచ్చిరి. భోజనకాలపు గంట వాగినంత నే పనివాండ్లందరు బయటికి బోయి గృహోన్ముఖులు కాజొచ్చిరి. పోలీసువా రెంతచెప్పినను కార్యము లేకపోయెను. మధ్యాహ్నము 1 గంటపూడు సంగతుల నాలోచించుకొనెద మని వారు బదులుచెప్పిరి.

కేవలము నిరాధారమగు వనశ్యకల్పనము:—ఉదక మండలమున ఆంగ్లో ఇండియనులు కొందరు ఆసిబీ నెంటు ఆరంబెను వాడియాలను గూర్చి కేవలము నిరాధారమగు అతివీచపు వదంతిని ప్రకటించిరి. ఈ దేశభక్తులు ముప్పుగలను ఉదకమండలమునకేగిని మొదలు గునిస్తాను భవనమునందే నివసించుచున్నారని ఎన్నడును గడపవాటి ఎచటకును పోయి యుండలేదు. “ఇటీవలవారు ముగ్గురును ఒకనాడు వనభోజనము చేయ దలంచిరట. ఆ ట్లు తలంచి వారొక పాశ్చాత్యుని ప్రత్యేక స్థలమునకును తిరుడయకుండ దొడ్డకముగ బోయి అచట వనభోజనము చేయుచుండగ ఆస్థలయజమాను రాలట్లు చేయకూడదనెనట. అంతట వాడియోగా రామను అనగాని దుర్గావలాడెనట. ఇట్లొకపాశ్చాత్యుడొక భారతాంగనతో చెప్పిఇట్టివారేనా మీకు నాయకులని యపసహించెనట గాని ఆమె మరల సమాధానము చెప్పటకుయిన వ్యవధి లేకుండ నతడు పారిపోయెనట. ఈరీతిగా నివటిపాశ్చాత్యసంఘమున వదంతిలదనియు నిది కేవలము నసత్యమనియు విశేషముడు ఉదకమండలముల నుండి న్యాయుండియా పుత్రికకు వ్రాసెను.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైదిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములవై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలెక్షన్ జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న నలయవారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, హోస్టల్ హక్కు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపొడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు.

ఘాదాపీడితులకు వరము: ఐవొడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీటమువంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను : పండ్లను, ప్రాతనొప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోషధిసారసరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిచరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2, BOMBAY.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము
వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

రచయించినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి పిడి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్లకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మోసపోకుడు.
అట్లు తుప్పుపట్టకుండా చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Wales Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని పంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మున్సిసిపల్లవారు పల్లికు వర్కువారు బాగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(పై కామ్యూనికేషన్ గోడౌన్లపై ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

రామమోహనమిషన్ (బెజవాడ)

మానవజాతి తరపున, స్థాపితమైన నిష్ఠు బాత్మధర్మ పాతశాలకు, చందాలను, విరాళములను, వసూలుచేయుటకై, సహాయ కార్యదర్శి యగు ముంగర వెంకట్రామయ్యగారు సంచారము చేయుచున్నార గాన ధర్మాత్ములు వారివలన రక్షింపబడి సహాయముచేయుదురని వేడుచున్నాను.

అ. కాశేశ్వరరావు, అధ్యక్షుడు.

అనిలైన్ చాయలు - టర్కీ రేడ్ (బెర్లిన్)

బెన్ జో - పర్ పర్వె (బెర్లిన్)

కాంగోరెడ్ (బెయర్)

టిన్ను 1-కి ఔన్సులు 8 గలది.

పర్ పర్వె 4 (B. N.) కీ సెవాచాయ

టిన్ను 1-కి అవున్సులు 20 గలది.

కొరుకు పైవిలాసము:—

సాలే మహమ్మద్ హాజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,
నెం 248, 249 ఎన్ ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

రోమసంహరి.

బాద్ షాహీ సోప్

ఈ నూతనకేళి సంహరి ఒకకూరి ఉపయోగించుటవలన జీవామందలి యెల్లెగమున యుండు రోమమును చెడుపులేక శుభ్రముగాను యెటువంటి మచ్చలలేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతి యు పోగొట్టిన సోప్ ఇది ఒకటి. (744)

వెల 8 బిల్లుగల పెట్టె 1-కి రు 1-0-0 ఐ. పి. ఖర్చు 0-4-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—మేతా పురుషోత్తం మూర్తి,
29 చైబాబాద్ రోడ్ పూలంగడికి సమీపము, మద్రాస్

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు కుంకుమ

పువ్వు కుంకుమ

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు నూర్యమార్చును గమనింపుడు. కరస్పాడ్ ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21. నామ్మంపిడి, బొంబాయి.

శేషాశశేపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	80-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
పచ్చకర్పూరం " ...	2-0-0
గోగోజనము, మంచిది " ...	7-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి ...	0-10-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0
తొంబాలమృతము, నువ్వున గా నుండును 50-కి	0-8-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు.
SHAKESPEARE'S.
As You Like It For Telugu Stage.

చారుమతీ పరిణయ నాటకము.

జగత్ప్రసిద్ధుడగు, కాళిదాస సమానుడు నగు షేక్ స్పియరు మహాకవిచే రచియింపబడిన "ఏజ్ యులైక్ యిట్" అను నాటక రాజమున కిది ఆంధ్రీకరణము. ఇందలి ఆత్మదృశ్యత మగు కథ. ఇంపులు గులుకు వర్ణనలు, మృదుమధుర సంభాషణలు, భావగర్భితంబులగు శృంగారచేష్టలు, కమలపుష్ప నవ్వు పుట్టించు హాస్యము నెల్లర నానందమున ముంచివేయును.

వెల రు 0-12-0.

గోపాలకృష్ణ గోకలే చరిత్ర.

స్వాధీత్యాగియై, అఖిల భారతీయుల యభివృద్ధికై పాటుపడి, ఆ నేకములగు లాభములను మనకు గడించి యిచ్చిన శేషోపేతుని దీవిత రసాచృతి మిండు తాండవ మాడుచున్నది. రు 0-4-0.

భారతీవేక్ హవుస్, ఏలూరు.

మంజుళానకు నుంచిమందు.

కర్మోహా.

మంజుళానకు నుంచిమందు. కర్మోహా. మంజుళానకు నుంచిమందు. కర్మోహా. మంజుళానకు నుంచిమందు. కర్మోహా.

మంజుళానకు నుంచిమందు. కర్మోహా. మంజుళానకు నుంచిమందు. కర్మోహా. మంజుళానకు నుంచిమందు. కర్మోహా.

శ్రీ జరు గారి లీవరు టానిక్.

శ్రీ జరు గారి లీవరు టానిక్. శ్రీ జరు గారి లీవరు టానిక్. శ్రీ జరు గారి లీవరు టానిక్. శ్రీ జరు గారి లీవరు టానిక్.

కుల్ హట్టి.

కుల్ హట్టి. ఎరువుగా నున్నను నెరసి కను వెంట్రుకలను తయారమే రుగ్మలములు నలుపుగా గాని గోధుమనంగుగా గాని మార్పు గలదు. స కో ఫ లి త ము శాశ్వతము. ఈ సామ్యూషక వై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

... Ltd
...
MADRAS.

ద్వైయు. బి. స్క్రిట్ అందుకో, (మిమెట్) మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యివ్వితిక వేరు నుదాహరించ గోరెద

368

కోక ప సిద్ధమైన సాలామిసిరిమురప్ప

619

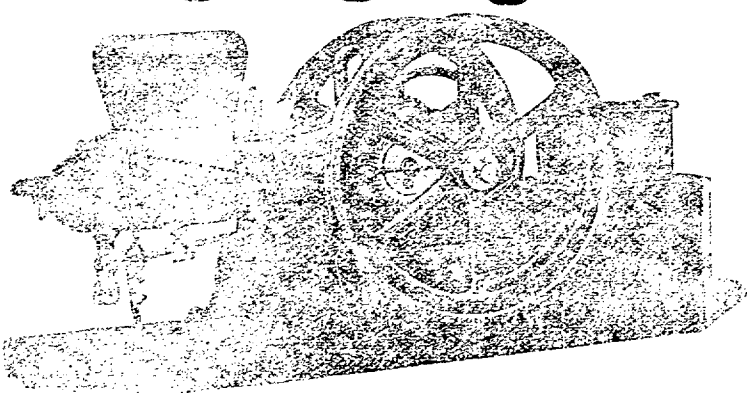
1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

... 1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును. ...

... సాలామిసిరి మురప్పవల్ల భాతుపుష్పకలుగున, స్వచ్ఛస్థితిము మానున, భాతువు ...

... తులారు దట్టివల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు ...

"ప్రమో క్" యంత్రములు కూడ వెట్రోలులో నడువబడును.

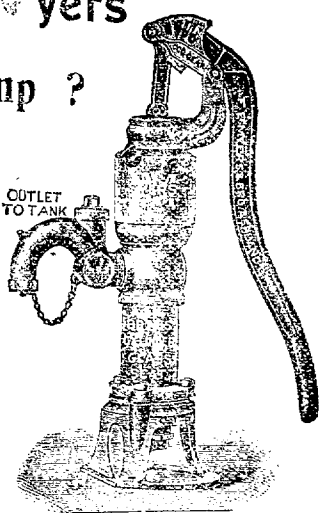
... యంత్రము వడపుటను సిక్కివాడు అయిదునిముసములలో నేర్పుకొనగలడు. చిన్న యంత్ర ...

... తల అశినులభము, పనిచేయునుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1 1/2 మొదలు 6 ...

... అందు కంపెనీ లిమిటెడ్లు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు, పోస్టువాకు నెం. 63 మదరాసు

327

What is a ^{PATENTED} Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and Stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

K. B. Joshi & Co., 32, Hornby Road Fort Bombay.

శాశ్వతమైనది

... "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవానిము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ...

... 490

... గొప్పవానగలది. సిక్కిట్ సంబంధము ...

... 2-0-0 0-12-0 0-8-0

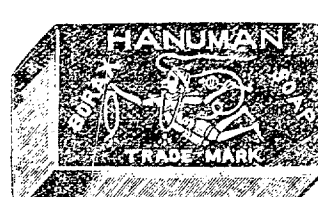
... పెరస్తా పెర్యూమరీ కో, నెం 1, వైకోడి, నాంబాయి నెంబరు 8.

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అందుకో, [723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

... కాశీలోను: డు అనేక వట్టు, జరి విచిత్రమయిన మంచివస్తువులు వీరుబహుచవుకగ సప్లయ చేతురు. ఒకనారి అర్జరు యిచ్చిమాచినచో తమకే తెలియగలదు.

... 0-8-0 మట్టివోట లొంచెము మంగుపోసిన బాధ మాయచును. తేలుకాటువలన పిషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. అమృతాంజనము డిబ్బో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

హనుమాన్ బోరక్కు సబ్బు.

... హనుమాన్ బోరక్కు సబ్బు. ...